

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์)

ปริญญา

เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

เศรษฐศาสตร์

สาขา

ภาควิชา

เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน
The Opinions of EVM's Employees on Risk Management of the Government
Savings Bank

นามผู้วิจัย นางสาววิลาวัลย์ เศรษฐนันท์กุล

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์เรวัต ธรรมมาภิรมย์, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(อาจารย์ชนารักษ์ เหล่าสุทธิ, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์โสสมสกว เพชรานนท์, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์กัญญา วีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่

เดือน

พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน

The Opinions of EVM's Employees on Risk Management of the Government Savings Bank

โดย

นางสาววิลาวัณย์ เศรษฐนันท์กุล

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ)

พ.ศ. 2555

วิลาวณิชย์ เศรษฐจักรกุล 2555: ความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน ปรินญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์เรวัต ธรรมาภิรมย์, Ph.D. 113 หน้า

วัตถุประสงค์ในการศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ ระดับความรู้ความเข้าใจและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง และศึกษาความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านตลาด ด้านเครดิต ด้านสภาพคล่อง ด้านปฏิบัติการและด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM จำนวน 992 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง อย่างไรก็ตามพบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 697 คน คิดเป็นร้อยละ 70.26 การศึกษาครั้งนี้ใช้สถิติ ดังนี้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และใช้ Goodman and Kruskal Gamma's โดยใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า พนักงานมีระดับการรับรู้และระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน โดยความโน้มเอียงในระดับการรับรู้และระดับความรู้ความเข้าใจจะเอนเอียงไปในระดับมากที่สุด และมีความสัมพันธ์กับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน ส่วนระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน พบว่าพนักงานมีความคิดเห็นโน้มเอียงไปในทางเห็นด้วยอย่างยิ่ง เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ยกเว้น ระดับการศึกษาสูงสุด และปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงานปัจจุบัน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน ยกเว้น สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบที่แตกต่างกัน

Vilawan Settachatkul 2012: The Opinions of EVM's Employees on Risk Management of the Government Savings Bank. Master of Economics (Business Economics), Major Field: Business Economics, Department of Economics. Thesis Advisor: Associate Professor Rewat Thamma-Apiroam, Ph.D. 113 pages.

This study aims at investigating the levels of knowledge and understanding on risk management of the Government Savings Bank officers as well as their opinions on strategies, marketing, credits, liquidity, operations, and law and regulations involving risk management. Without sampling, the population employed in this study is all officers working in units of Economic Value Management (EVM), totaling to 10 centers which consist of 992 persons. However, the number of returned questionnaires is 697 so that the return rate is 70.26%. This study uses the following statistics: percentage, mean, standard deviation, t-test, Pearson's coefficients, and Goodman and Kruskal Gamma's.

The findings are that the employees perceive and understanding risk management at a high level and the levels of knowledge and understanding as well as perceptions are related to all six parts of risk management. Moreover, they have positive opinions on all six parts of risk management. Having compared the personal factors indicates that current position, marital status, years of working experience, and level of average income are related to the levels of knowledge and understanding on risk management except the education level variable. In addition, the level of education, current position, years of working experience, and levels of average income are related to opinions on six parts of risk management except the marital status that is related to the laws and regulations.

Student's signature

Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยการดูแลที่เต็มเปี่ยมด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.เรวัต ธรรมมาภิรมย์ อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลัก อาจารย์ ดร.ชนารักษ์ เหล่าสุทธิ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ คำปรึกษาแนะนำ ซึ่งแนะแนวทาง ตรวจสอบความถูกต้อง เพิ่มประเด็นที่มีความสำคัญ และให้ กำลังใจตั้งแต่เริ่มดำเนินการ จนกระทั่งแล้วเสร็จ ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ ให้คำแนะนำ ซึ่งแนะแนวทาง ตรวจสอบความถูกต้องในการจัดทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งในการทำงานวิจัยครั้งนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

กราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 2 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.เรวัต ธรรมมาภิรมย์ อาจารย์ ดร.ชนารักษ์ เหล่าสุทธิ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา คณาจารย์ พี่และเพื่อนทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลการวิจัย

กราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันถือเป็น พื้นฐานที่สำคัญยิ่งในการทำวิจัยครั้งนี้ กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องและเพื่อน MBE 17 ทุกท่านที่คอยให้คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจในการศึกษา และการสนับสนุนในการทำ วิจัยตลอดมา

คุณค่า และประโยชน์อันพึงมีซึ่งเป็นผลมาจากงานวิจัยนี้ ขอมอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติ พี่น้อง ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วิลาวัณย์ เศรษฐนันท์สกุล
พฤษภาคม 2555

สารบัญ

	หน้า
สารบัญตาราง	(3)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดทางทฤษฎี	5
การตรวจเอกสาร	14
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	18
สมมติฐานการวิจัย	19
วิธีการวิจัย	20
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
บทที่ 4 ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์	35
ผลการวิจัย	35
ข้อวิจารณ์	88
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	94
สรุปผลการวิจัย	94
ข้อเสนอแนะ	102
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	104
ภาคผนวก	106

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

113

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	36
2	ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานในศูนย์ EVM	37
3	ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานในศูนย์ EVM	39
4	ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์	40
5	ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด	41
6	ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต	42
7	ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง	43
8	ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ	44
9	ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	45
10	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายชื่อและตามตำแหน่งงาน	47
12	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายชื่อและตามสถานภาพสมรส	48
13	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายชื่อและตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	48
14	เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายชื่อและตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	50
15	เปรียบเทียบระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล	51
16	เปรียบเทียบระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด	52
17	เปรียบเทียบระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามตำแหน่งงาน	52
18	เปรียบเทียบระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายชื่อและสถานภาพสมรส	53
19	เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายชื่อและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	54

สารบัญญัตราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	เปรียบเทียบระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	55
21	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา	56
22	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด	57
23	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านตลาด แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด	58
24	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านเครดิต แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด	59
25	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านสภาพคล่อง แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด	59
26	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการ แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด	60
27	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด	61
28	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
29	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ แยกตามตำแหน่งงาน	63
30	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด แยกตามตำแหน่งงาน	64
31	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต แยกตามตำแหน่งงาน	65
32	เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง แยกตามตำแหน่งงาน	66
33	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ แยกตามตำแหน่งงาน	67
34	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ แยกตามตำแหน่งงาน	68
35	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส	69
36	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ แยกตามสถานภาพสมรส	70
37	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
38	เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	72
39	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านตลาด แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	73
40	เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	74
41	เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	75
42	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการ แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	76
43	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	77
44	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	78
45	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านกลยุทธ์ แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	79
46	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ด้านตลาด แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
47	เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	81
48	เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	82
49	เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	83
50	เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	84
51	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM	85
52	ความเกี่ยวข้องกันระหว่างระดับการรับรู้และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ในแต่ละด้าน	86
53	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	99

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การดำเนินงานของธนาคารออมสินในปัจจุบันต้องเผชิญปัญหาความไม่แน่นอนของสภาวะทางเศรษฐกิจ การแข็งค่าของเงินบาท ภาวะความผันผวนของตลาดเงินและตลาดทุน ภัยธรรมชาติที่รุนแรงและเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง อีกทั้ง ธนาคารออมสินต้องดำเนินการกิจพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้การดำเนินงานของธนาคารออมสินมีความซับซ้อนและยุ่งยากในการบริหารจัดการเพิ่มมากขึ้น กลไกการกำกับดูแลจากทางการมีความเข้มงวดมากขึ้น ธนาคารออมสินจึงจำเป็นต้องสร้างพื้นฐานการบริหารความเสี่ยงให้มีความเข้มแข็งและเป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐาน พื้นฐานที่สำคัญสำหรับการบริหารความเสี่ยง คือ การสร้างและพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยง โดยกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่ดีต้องสัมพันธ์และเชื่อมโยงกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ของธนาคาร บุคลากรในทุกระดับต้องมีความเข้าใจตระหนักถึง ให้มีความสำคัญและนำไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีความสำคัญต่อการสร้างรายได้ สร้างภาพลักษณ์และชื่อเสียงแก่ธนาคาร

หน่วยงานที่มีความสำคัญต่อธนาคารออมสิน ได้แก่ ศูนย์ EVM เป็นการรวมหน่วยงานที่มีบทบาทในการสร้างรายได้ให้แก่ธนาคารทั้งทางด้านสินเชื่อ ด้านเงินฝาก ด้านการจัดหาทุนและด้านการสร้างรายได้ที่มีโชคกเบี่ย ศูนย์ EVM ถูกจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2549 เมื่อกระทรวงการคลังได้กำหนดนโยบายให้รัฐวิสาหกิจนำระบบ EVM มาใช้ในการบริหารจัดการองค์กร โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี (พ.ศ. 2549 – 2550) ทั้งนี้ กระทรวงการคลังจะนำความก้าวหน้าในการนำระบบ EVM มาใช้เป็นตัวชี้วัดในการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ การจัดตั้งศูนย์ EVM มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อสามารถบริหารจัดการข้อมูลผลการดำเนินงานและทราบถึงที่มาของมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของธนาคาร มีการกระจายการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ไปสู่ภาคปฏิบัติ ช่วยส่งเสริมให้ทุกส่วนของธนาคารมีระบบในการตัดสินใจ เพื่อการจัดสรรทรัพยากรได้เหมาะสมยิ่งขึ้นและสามารถประเมินผลการดำเนินงานในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับธนาคารตามศูนย์ EVM รวมทั้งสามารถนำผลดังกล่าวมาใช้ในการวางแผนหรือปรับปรุงแผนกลยุทธ์ของแต่ละศูนย์ได้อย่างเหมาะสม

จากบทบาทที่สำคัญของศูนย์ EVM จึงทำให้สายงานบริหารความเสี่ยงให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงจากการดำเนินงานของหน่วยงานในศูนย์ EVM โดยเฉพาะพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์ EVM ควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ได้รับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างดีและควรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในเชิงบวก เนื่องจากการภารกิจและหน้าที่ของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีความเสี่ยงที่อาจจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของธนาคาร ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ ชื่อเสียง ความเชื่อมั่นต่อลูกค้า และอาจส่งผลให้การดำเนินงานของธนาคารไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้การศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจ ระดับการรับรู้และความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงเป็นเรื่องที่สำคัญ เนื่องจากการขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงที่ไม่ถูกต้องรวมทั้งมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในเชิงลบ อาจทำให้พนักงานไม่ตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานและอาจทำให้เกิดการตัดสินใจผิดพลาด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อธนาคาร ออมสินในที่สุด ผู้วิจัยเห็นว่าควรทำการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและสร้างความตระหนักในการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสินต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจ ระดับการรับรู้และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานธนาคารออมสินที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสินที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านตลาด ด้านเครดิต ด้านสภาพคล่อง ด้านปฏิบัติการและด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้จะสะท้อนถึงระดับความรู้ความเข้าใจ ระดับการรับรู้รวมทั้งความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน อัน

เป็นประโยชน์โดยตรงกับ 1) ฝ่ายบริหารความเสี่ยงสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผนเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงให้แก่พนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM 2) ฝ่ายทรัพยากรบุคคลสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการพิจารณาคัดเลือกพนักงาน ให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานในศูนย์ EVM และ 3) คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้ง/โยกย้ายพนักงานธนาคารออมสินสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ในการพิจารณาแต่งตั้ง/โยกย้ายพนักงานในศูนย์ EVM ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาถึงระดับความรู้ความเข้าใจ ระดับการรับรู้รวมทั้งความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสินในการบริหารความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อเป้าหมายทางธุรกิจ โดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ ซึ่งได้จากการเก็บแบบสอบถามจากพนักงานธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ จำนวน 992 คน

นิยามศัพท์

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกซึ่งความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ของแต่ละบุคคลโดยใช้ภาษาพูดหรือการเขียน ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ความเสี่ยง คือ เหตุการณ์หรือความไม่แน่นอน ซึ่งหากเกิดขึ้นแล้วจะก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์หรือสิ่งที่องค์กรคาดหวังไว้ ทั้งนี้ รวมถึงการที่องค์กรดำเนินการในสิ่งที่ไม่ควรดำเนินการหรือไม่ได้ดำเนินการในสิ่งที่ควรดำเนินการ

การบริหารความเสี่ยง คือ กระบวนการในการระบุ/ประเมินความเสี่ยง เพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ยอมรับได้ ป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อกำไรของธนาคาร หากธนาคารมีการบริหารความเสี่ยงที่ดี จะสามารถสร้างโอกาสในการเพิ่มผลตอบแทนที่เพียงพอกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ศูนย์ EVM หมายถึง หน่วยงานที่สร้างรายได้ให้กับธนาคาร มีบทบาทหน้าที่ในการวางแผน กำหนดแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจและแผนการตลาด พร้อมทั้งควบคุมดูแลเป้าหมายผลประกอบการ ทั้งในเรื่องการสร้างรายได้ ควบคุมค่าใช้จ่าย และบริหารจัดการทุน เพื่อก่อให้เกิด

กำไรทางเศรษฐศาสตร์ตามเป้าหมายของศูนย์ EVM ธนาคารออมสินแบ่งศูนย์ EVM ออกเป็น 10 ศูนย์ ได้แก่ ศูนย์ลูกค้าบ้านและที่อยู่อาศัย ศูนย์ลูกค้าบุคคล ศูนย์ลูกค้าเศรษฐกิจฐานราก ศูนย์ลูกค้าพัฒนากลุ่มอาชีพ ศูนย์ลูกค้าบัตรและค่าธรรมเนียม ศูนย์ลูกค้าธุรกิจรายย่อย (SMEs) ศูนย์ลูกค้าธุรกิจรายใหญ่ ศูนย์ลูกค้าภาครัฐ ศูนย์การลงทุนและตราสารการเงินและศูนย์ผลิตภัณฑ์เงินฝาก

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนนี้ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ด้านคือ แนวคิดทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อและเนื้อหาของงานวิจัยนี้ และงานวิจัยในอดีตที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นส่วนที่สามารถนำมาสนับสนุนการศึกษาในครั้งนี้

แนวคิดทางทฤษฎี

ความหมายของความคิดเห็น

จากการตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่า ได้มีผู้ให้ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้หลายท่าน ดังนี้

ศรีสุพร ทองปลิว (2548: 8-10) ได้ให้ความหมายว่า “ความคิดเห็น คือการแสดงออกในการลงความเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่บุคคลเห็นว่าถูกต้องโดยอาศัยความรู้ ประสบการณ์ การเรียนรู้ มาสู่การแสดงออกตามความคิด ความเชื่อ ทศนคตินั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคล เช่น พื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน สภาพแวดล้อม ฯลฯ และมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบสำคัญ การแสดงความคิดเห็นอาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นๆ ก็ได้

ประสิทธิ์ เพชรออย (2544: 6-8) ได้ให้ความหมายว่า “ความคิดเห็น เป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกรู้สึก ความเชื่อต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง จากการใช้สติปัญญาความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งอาจเป็นการพูดหรือเขียน อาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้และอาจได้รับการยอมรับก็ได้เช่นกัน ความคิดเห็นนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา สถานการณ์หรือมีข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นมา

ประเภทของความคิดเห็น

Renner (1992 อ้างใน ศรีสุพร ทองปลิว, 2548: 10) จำแนกความคิดเห็นเป็น 2 ประการด้วยกัน คือ

1. ความคิดเห็นเชิงบวกสุด – เชิงลบสุด (Extreme Opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางทางบวกสุด ได้แก่ความรักจนหลงชอบมากๆ และในทิศทางลบสุด ได้แก่ความรังเกียจ ความคิดเห็นรุนแรงประเภทดังกล่าวนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ยากมาก

2. ความคิดเห็นอันเกิดจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive Content) การมีความเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ได้แก่ ความชอบการยอมรับ การเห็นด้วย ความรู้และความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ การไม่ชอบ ไม่ยอมรับและการไม่เห็นด้วย

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็น

ผลมาจากการศึกษาถึงเรื่องความคิดเห็นนั้นอาจจะพิจารณาได้จาก

บุญธรรม คำพอ (2536 อ้างใน ศรีสุพร ทองปลิว, 2548: 10) สรุปได้ว่า ความคิดเห็นของบุคคลจะเกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคลด้วย ซึ่งคุณสมบัติประจำตัวบางอย่าง เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์ในการทำงาน และการติดต่อระหว่างบุคคลนั้นเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้บุคคลและกลุ่มมีความเห็นเป็นไปในทางเดียวกัน ทั้งนี้เพราะพื้นฐานความรู้อันเป็นกระบวนการทางสังคมที่ได้รับการศึกษามาเป็นระยะเวลาอันนานนั้น จะเป็นรากฐานก่อให้เกิดความคิดเห็นต่อสังคมหนึ่งสังคมใดโดยเฉพาะ

Foster (1952 อ้างใน ศรีสุพร ทองปลิว, 2548: 10-11) ได้กล่าวถึงในแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นว่า เกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่างๆ หรือสถานการณ์ ความคิดเห็นเกิดได้ในตัวบุคคลจากการได้พบเห็นคุ้นเคย อาจถือได้ว่าประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นจากภาพหรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่ได้พบเห็นกับสิ่งของนั้นจริงๆ ถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม

2. ระบบค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยม เนื่องจากกลุ่มคนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินใจค่านิยมที่ไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นสิ่งเดียวกันแตกต่างกัน

Oskamp (1997 อ้างใน ศรีสุพร ทองปลิว, 2548: 11-12) ได้สรุปปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น ดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and Physiological Factor) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะได้รับการกล่าวถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษา เจตคติหรือความคิดเห็นของบุคคลนั้นๆ ได้ ปัจจัยด้านร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติด ซึ่งจะมีผลต่อความคิดเห็นของแต่ละบุคคล ตัวอย่าง คนที่มีความแบบอนุรักษ์นิยม (Conservative) มักจะเป็นคนที่มีอายุมาก

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct Personal Experience) คือบุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่างๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือได้พบเห็นต่อสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ตรงที่ตนเองได้รับมา

3. อิทธิพลจากครอบครัว (Parental Influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนยังเป็นเด็กเล็กๆ อยู่จะได้รับ การอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัล และการลงโทษ

4. เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group Determinants of Attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากมนุษย์จำเป็นจะต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคม ดังนั้น ความคิดเห็นและเจตคติต่างๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม กลุ่มอ้างอิงต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกที่คล้ายคลึงตามคนส่วนมากในกลุ่มได้

5. สื่อมวลชน (Mass Media) เป็นสิ่งต่างๆ ที่บุคคลจะได้รับจากสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ ต่างๆ นี้จะส่งผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของข้อมูลที่ได้รับมา

ความหมายของความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึงเหตุการณ์หรือการกระทำใดๆที่อาจเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและจะส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหายหรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุความสำเร็จต่อการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ทั้งในระดับประเทศ ระดับองค์กร ระดับหน่วยงานและบุคลากรได้ (เจนเนตร มณีนาคและคณะ, 2548)

ความเสี่ยง หมายถึงโอกาสที่ผลตอบแทนที่ได้รับไม่ตรงกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับมาจากสาเหตุต่าง ๆ ซึ่งความเสี่ยงรวม จะใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นตัววัดความเสี่ยงรวมจะประกอบด้วยความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) และความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Unsystematic Risk) โดย ความเสี่ยงที่เป็นระบบ หมายถึงการเปลี่ยนแปลงของอัตราผลตอบแทนของการลงทุนในหลักทรัพย์ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของตลาดทั้งหมด เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาวะเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้ราคาของหุ้นโดยทั่ว ๆ ไปเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน โดยสามารถแบ่งความเสี่ยงที่เป็นระบบออกได้ ตามรายละเอียดดังนี้

ความเสี่ยงตลาด เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของการคาดคะเนของผู้ลงทุน เช่น คาดว่าบริษัททั่วไป ผลการดำเนินงานลดลง ทำให้ราคาหุ้นลดลงด้วย หรืออาจเป็นการตกใจกลัวภาวะใดภาวะหนึ่ง เช่น การปฏิวัติ

ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ย เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย ซึ่งจะทำให้ราคาหุ้นเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม เช่น อัตราดอกเบี้ยในท้องตลาดทั่ว ๆ ไป เพิ่มขึ้นราคาหุ้นก็จะลดลง

ความเสี่ยงเกี่ยวกับอัตราเงินเฟ้อ เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อจะทำให้ค่าของเงินลดลง ทำให้ผลตอบแทนที่แท้จริงลดลงด้วย ส่งผลให้ราคาหุ้นลดลงในที่สุด

ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ คือความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเฉพาะกับกิจการใดกิจการหนึ่ง เช่น ปัญหาการดำเนินงานของกิจการและปัญหาการจัดการเงินทุนของกิจการ เป็นต้น ซึ่งเราสามารถจำแนกความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบออกได้เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการดำเนินงานและความเสี่ยงทางการเงิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความเสี่ยงอันเกิดจากการดำเนินงาน คือความไม่แน่นอนของผลกำไรในการดำเนินงานของกิจการและการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อกำไรของกิจการและการจ่ายเงินปันผล ความเสี่ยงนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ความเสี่ยงภายในกิจการ คือประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการภายใต้สภาวะการณ์แต่ละแห่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารเองและความเสี่ยงภายนอกกิจการ คือผลการดำเนินงานที่ขึ้นอยู่กับสภาวะแวดล้อมของกิจการ นอกเหนืออำนาจการควบคุมของผู้บริหาร ต่อละกิจการจะประสบความเสี่ยงนี้ต่างกันตามลักษณะการดำเนินงานของกิจการ

ความเสี่ยงทางการเงิน คือความเสี่ยงที่เกิดจากการตัดสินใจเลือกโครงสร้างเงินทุน เช่นถ้ามีการกู้ยืมเงินมาลงทุนมักจะมีต้นทุนต่อเพราะดอกเบี้ยสามารถถือเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อหักภาษีได้ แต่ความเสี่ยงสูงเพราะต้องจ่ายคืนในเงื่อนไขที่กำหนด

ทั้งนี้ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบนั้นสามารถกำจัดได้โดยการถือหลักทรัพย์ไว้หลาย ๆ ชนิด ในขณะที่ความเสี่ยงที่เป็นระบบไม่สามารถกำจัดได้ เพราะเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นกับหลักทรัพย์ทุกหลักทรัพย์ในตลาด ซึ่งความเสี่ยงของกิจการจะเป็นไปในลักษณะใดนั้นขึ้นอยู่กับว่ากิจการดังกล่าวถูกกระทบ โดยความเสี่ยงที่เป็นระบบมากหรือน้อยกว่าความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (เรื่องอุไร เศษสูงเนิน, 2546)

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยง

พุทธิพร สิงคเสลิต (2530 อ้างใน คมสันต์ สิ้นรัชวงศ์, 2546: 17-19) ได้ทำการศึกษาและรวบรวมกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงไว้ ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ความเสี่ยง คือ การประเมินถึงลักษณะและระดับความรุนแรงของภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือการระบุอันตรายเป็นการตอบคำถามว่าอะไรคือเหตุการณ์ที่จะนำไปสู่ความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น การคาดคะเนความเสี่ยงโดยวิเคราะห์หาเหตุและผลของเหตุการณ์ รวมถึงการหาโอกาสของเหตุการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นและการประเมินความเสี่ยงเป็นการเปรียบเทียบระดับความเสี่ยงที่คาดคะเนได้กับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

วิธีการระบุอันตรายเป็นขั้นตอนการพิจารณาถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ซึ่งอาจทำได้โดยการพิจารณาจากอันตรายที่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนหรือคาดคะเนจากประสบการณ์แต่วิธีที่นิยมและได้มีการนำไปใช้อย่างแพร่หลายก็คือวิธีการบ่งชี้อันตรายที่เรียกว่า Hazop ซึ่งย่อมาจาก Hazard and Operability Study ที่หมายถึงการศึกษาลักษณะของการทำงานที่อาจก่อให้เกิดอันตราย การคาดคะเนความเสี่ยงเป็นการคำนวณโอกาสเกิดขึ้นของเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดความเสียหาย

การประเมินความเสี่ยงหลังจากที่ได้ทราบโอกาสของเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ ที่จะทำให้เกิดการสูญเสียแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การประเมินความสูญเสีย เช่น จำนวนผู้เสียชีวิต มูลค่าทรัพย์สิน คุณค่าสิ่งแวดล้อมที่จะเสี่ยงของแต่ละกรณี จากนั้นนำมาคิดเป็นระดับความเสี่ยงด้านต่างๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้เพื่อพิจารณาหาแนวทางลดความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นหรือลดอันตรายที่จะเกิดตามมาให้เหลือน้อยที่สุด เช่น การจัดทำ แบบแผนผังแสดงบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยงเป็นขั้นตอนที่มีความยุ่งยากมาก เพราะจะขึ้นอยู่กับค่านิยมมาตรฐานของแต่ละคนหรือแต่ละสังคมว่าจะกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ไว้ที่ระดับใด เปรียบเทียบโดยใช้อะไรเป็นมาตรฐาน อย่างไรก็ตามพฤติกรรมที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงอาจจำแนกออกได้เป็น 4 ลักษณะ คือการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงหมายถึงการที่ไม่ได้มีการพิจารณาเปรียบเทียบความเสี่ยงกับความเสี่ยงอื่นหรือประโยชน์ที่จะได้รับ กระบวนการวิเคราะห์จะขึ้นกับเงื่อนไขทางสังคม การเปรียบเทียบความเสี่ยงที่คาดคะเนได้กับค่าความเสี่ยงที่กำหนดไว้เป็นมาตรฐาน เนื่องจากในความเป็นจริงไม่ว่าเราจะทำกิจกรรมใดๆ ย่อมต้องมีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตอยู่แล้ว การประเมินความเสี่ยงนี้มีหลักในการพิจารณาว่า ถ้าความเสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมที่พิจารณาไม่มากกว่าระดับความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้ การประเมินความเสี่ยง โดยพิจารณาจากค่าใช้จ่ายที่จะต้องสูญเสียไปในการป้องกัน ไม่ให้ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้นจะประเมินค่าใช้จ่ายในการป้องกันความเสี่ยงจากอุปกรณ์ป้องกัน และค่าใช้จ่ายสำหรับระบบความปลอดภัยทั้งหมดและการประเมินความเสี่ยงโดยตัดสินใจจากผลตอบแทนที่ได้รับ เช่น ในการเดินทางบนท้องถนน ถ้าขับรถเร็วหรือใช้มอเตอร์ไซค์ มีความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต แต่ได้รับผลตอบแทนคือ ประหยัดเวลา

การตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยงและความไม่แน่นอน

อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง (2546) ได้อธิบายเกี่ยวกับการตัดสินใจของธุรกิจในสถานะที่อยู่ภายใต้ความแน่นอน ความไม่แน่นอนและความเสี่ยง โดยการตัดสินใจภายใต้ความแน่นอนคือสถานะของ

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจจากทางเลือกที่มีอยู่เพียงทางเลือกเดียว ซึ่งเราสามารถทราบถึงผลลัพธ์นั้นได้อย่างแน่นอน เช่น การฝากเงินกับธนาคาร เมื่อครบปีก็จะได้รับดอกเบี้ยในอัตราที่ธนาคารกำหนดไว้ เป็นต้น การตัดสินใจภายใต้ความไม่แน่นอน คือสถานะของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น เราไม่สามารถระบุความน่าจะเป็นของผลลัพธ์ได้ ซึ่งความไม่แน่นอนเป็นผลมาจากการมีข้อมูลในอดีตที่ไม่เพียงพอหรือความไม่มีเสถียรภาพเกี่ยวกับโครงสร้างของตัวแปรบางอย่าง เช่น การลงทุนในตราสารหนี้ ตราสารทุน นักลงทุนไม่สามารถคาดการณ์สถานะเศรษฐกิจในอนาคตว่าจะเป็นเช่นไร และความน่าจะเป็นที่เศรษฐกิจจะผันผวนไปในทิศทางที่นักลงทุนคาดการณ์เป็นเท่าใด เป็นต้น ส่วนการตัดสินใจภายใต้ความเสี่ยง คือสถานะของผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจนั้นมีมากกว่าหนึ่งผลลัพธ์และค่าความน่าจะเป็นในแต่ละทางเลือก ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถระบุได้แน่นอนว่าเป็นเท่าใดได้ เช่น การออกสลากออมสินพิเศษ มีทางเลือก 2 ทางเลือกคือมีผู้ซื้อสลากออมสินและไม่มีผู้ซื้อสลากออมสิน ความน่าจะเป็นในทางเลือกมีผู้ซื้อสลากออมสินพิเศษเท่ากับ 0.90 และความน่าจะเป็นในทางเลือกไม่มีผู้ซื้อสลากออมสินพิเศษเท่ากับ 0.10 เป็นต้น

แนวคิดเรื่องความรู้ความเข้าใจ

ศุทธชาติ วงษ์หุ่่น (2539 อ้างใน พรรณทิพา สุปริदानุวัฒน์, 2551: 16) ได้อธิบายเกี่ยวกับความรู้ไว้ว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นที่มนุษย์สามารถจดจำได้หรือระลึกได้ โดยการมองหรือได้ยิน ซึ่งความรู้ในที่นี้คือ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ คำจำกัดความ เป็นต้น โดยทั้งนี้ความรู้จึงเป็นพฤติกรรมขั้นต้นที่คนเราเพียงแต่จำได้ อาจจะโดยการนึกได้ ความรู้ขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎโครงสร้างและวิธีการแก้ปัญหา ดังนั้นอาจกล่าวรวมๆ ได้ว่า ความรู้หมายถึง การเรียนรู้ที่เน้นความจำ และการระลึกถึงได้ของคนเราที่มีต่อความคิด ปรัชญาการณ หรือวัตถุต่างๆ ความจำนี้อาจเริ่มจากสิ่งที่ย่างไม่ซับซ้อน ไปจนถึงเรื่องที่ยุ่งยาก ซับซ้อนกลายขั้นได้

ความรู้ที่ใช้ในที่นี้เป็นความรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับประสบการณ์โดยเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Stimulus Response) แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้างความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำ (ข้อมูล) กับสภาพจิตวิทยา โดยความรู้ที่สร้างขึ้นโดยผู้ส่งสารผ่านกระบวนการสื่อสารจนมีผลกระทบต่อผู้รับสาร ปรัชญาได้ 5 รูปแบบ ดังนี้

1. การตอบข้อสงสัย (Ambiguity Resolution) ผู้รับสารมักแสวงหาสารสนเทศโดยอาศัยสื่อทั้งหลายเพื่อตอบข้อสงสัยและความสับสนของตน

2. การสร้างทัศนคติ (Attitude Formation) ผู้ส่งสารจะสร้างทัศนคติให้ผู้รับสารยอมรับการเผยแพร่แนวคิดกรรมนั้นๆ

3. กำหนดวาระ (Agenda Setting) ผู้ส่งสารจะสร้างทัศนคติให้ผู้รับสารตระหนักและผูกพันกับประเด็นที่กำหนดขึ้น

4. การพอกพูนระบบความเชื่อ (Expansion of The Belief System) กระจายความเชื่อ ค่านิยม และอุดมการณ์ต่างๆ ผ่านกระบวนการสื่อสาร

5. รู้แจ้งต่อค่านิยม (Value Clarification) ให้ผู้รับสารเข้าใจถึงค่านิยมเหล่านั้นชัดเจนยิ่งขึ้น

Bloom *et al.* (1967 อ้างใน พรรณทิพา สุปรีดานวัฒน์, 2551: 16-17) ได้แยกการประเมินระดับความรู้ไว้ 6 ระดับ ดังนี้

1. ระดับที่ระลึกได้ หมายถึง การเรียนรู้ในลักษณะที่จำเรื่องเฉพาะวิธีปฏิบัติ กระบวนการ และแบบแผนได้ ความสำเร็จในระดับนี้ คือ ความสามารถในการดึงความจำออกมาได้

2. ระดับที่รวบรวมสาระสำคัญได้ หมายถึง บุคคลสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้มากกว่า การจำเนื้อหาที่ได้รับ สามารถเขียนข้อความเหล่านั้น ได้ด้วยถ้อยคำของตนเอง สามารถแสดงให้เห็นได้ด้วยภาพ ให้ความหมาย แปลความหมายและเปรียบเทียบความคิดอื่นๆ หรือคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นต่อไปได้

3. ระดับการนำไปใช้ หมายถึง สามารถนำเอาข้อเท็จจริงและความคิดเห็นที่เป็นนามธรรม ไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

4. ระดับการวิเคราะห์ หมายถึง สามารถให้ความคิดในรูปของการนำความคิดมาแยกเป็นส่วน เป็นประเภท หรือการนำข้อมูลมาประกอบกันเพื่อการปฏิบัติของตนเอง

5. ระดับการสังเคราะห์ หมายถึง การนำเอาข้อมูล แนวความคิดมาประกอบกัน แล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสิ่งใหม่แตกต่างไปจากเดิม

6. ระดับการประเมินผล หมายถึง ความสามารถในการใช้ข้อมูลเพื่อตั้งเกณฑ์การรวบรวมผลและวัดข้อมูลตามมาตรฐาน เพื่อให้ตั้งข้อตัดสินถึงระดับของประสิทธิผลของกิจกรรมแต่ละอย่าง

อย่างไรก็ตาม การเกิดความรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตามย่อมมีความสัมพันธ์กับความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ซึ่งเชื่อมโยงกับสภาพจิตใจในบุคคลต่างกัน อันมีปัจจัยมาจากประสบการณ์ที่สั่งสมมาและสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพล ทำให้บุคคลมีความคิดและแสดงออกตามความคิด ความรู้สึกของตนเอง

การวัดความรู้ความเข้าใจ

รัตติกรณ์ จงวิศาล (2535 อ้างใน ศรีสุพร ทองปลิว, 2548: 14-15) สรุปวิธีการวัดความรู้ว่ามีใครมีความรู้ในเรื่องนั้นดีหรือไม่ สามารถทำได้โดยการตั้งคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง วิธีการ และความรู้รวบยอดของเรื่องราวนั้นๆ ให้ตอบ โดยจะถามคำถามแต่เพียงอย่างเดียวหรือครบทั้งสามประเภทก็ได้ หากสามารถตอบได้ถูกต้อง ก็แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ในเรื่องนั้นๆ หากตอบผิดก็แสดงว่าไม่มีความรู้ที่ถูกต้องในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า คนมีความรู้คือ บุคคลที่สามารถจดจำเนื้อเรื่อง วิธีการ และความคิดรวบยอดของเรื่องนั้นๆ ได้ และสามารถระลึกทั้งสามสิ่งนี้ออกมาได้นั่นเอง

การวัดความรู้ความเข้าใจนั้น ส่วนมากนิยมใช้แบบทดสอบ ซึ่งแบบทดสอบนี้เป็นเครื่องมือประเภทข้อเขียน ที่นิยมใช้กันทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. แบบอัตนัย หรือแบบความเรียง (Essay Type/Subjective Test) โดยให้เขียนตอบเป็นข้อความสั้นๆ ไม่เกิน 1-2 บรรทัด หรือเป็นข้อๆ ตามความเหมาะสม
2. แบบปรนัย (Objective Test) แบ่งเป็น
 - 2.1 การเติมคำ หรือเติมข้อความให้สมบูรณ์ (Supply or Completion Type)
 - 2.2 แบบถูก – ผิด (True – False)
 - 2.3 แบบเลือกข้อ (Selection Type)
 - 2.4 แบบจับคู่ (Matching)
 - 2.5 แบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

แบบทดสอบที่ดีต้องมีทั้งความเที่ยงตรง และมีความเชื่อมั่นในระดับที่สูง สามารถ
 จำแนกบุคคลที่มีความรู้กับบุคคลที่ไม่มีความรู้ ออกจากกันได้จริง ไม่ว่าแบบทดสอบนั้นจะเป็น
 แบบอัตนัยหรือปรนัย

การวัดความรู้ความเข้าใจนี้ ผู้ตอบใช้เพียงความจำระดับมูลฐาน เช่น การท่องจำตามตำราใช้
 ความจำอิสระโดดๆ จากสิ่งที่ได้เรียนรู้มาแล้ว ความเข้าใจนี้อาจจะมีการแสดงออกได้หลายวิธี เช่น
 การพูด การเขียน ทั้งในทางรูปธรรมและนามธรรม ลักษณะของคนที่มีความเข้าใจอันดีนั้นจะ
 สามารถแปลเจตนาและรับรู้เรื่องราวต่างๆ ได้ง่าย เช่น สามารถแปล ถ่ายทอด ยกตัวอย่างแสดงให้ดู
 การตีความ สรุปความ การขยายความ หรือสามารถอธิบายได้ เป็นความสามารถที่จะคัดแปลงสิ่งที่
 พบเห็นให้มีลักษณะ โครงสร้างขนานกับของเดิมที่เคยได้รับรู้มาก่อนแล้วและเป็นความสามารถใน
 การนำเอาความรู้ซึ่งมีอยู่เดิมแล้ว ไปแก้ไขปัญหาใหม่ที่คล้ายคลึงกับของเดิมแต่มีส่วนที่พาดพิง
 สัมพันธ์กับของเดิมพอที่จะเป็นแนวทางให้เปรียบเทียบกันได้

จากการรวบรวมแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ สรุปได้ว่าการวัดความรู้ความเข้าใจ
 คือ การวัดระดับความจำความสามารถในความคิด ความเข้าใจกับข้อเท็จจริงที่ได้รับจากการศึกษา
 และประสบการณ์เดิมโดยผ่านการรวบรวมและสะสมไว้ ซึ่งสามารถทดสอบได้ด้วยแบบทดสอบที่
 ดีผ่านการทดสอบคุณภาพแล้วจะแยกคนที่มีความรู้กับผู้ที่ไม่มีความรู้ ออกจากกันในระดับหนึ่ง

การตรวจเอกสาร

การตรวจเอกสารในครั้งนี้มาจากการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความคิดเห็น
 ของพนักงานธนาคารออมสินในการบริหารความเสี่ยง โดยแยกออกเป็น 2 หัวข้อ คืองานวิจัย
 ทางด้านการศึกษาความคิดเห็นและงานวิจัยทางด้านการศึกษาความเสี่ยง ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความคิดเห็น

ประสิทธิ์ เพชรออย (2544) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น
 ของพนักงานธนาคารออมสินภาค 10 วัดอุปสรรคในการศึกษา เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของ
 พนักงานธนาคารออมสิน ในสังกัดธนาคารออมสิน ภาค 10 ที่มีต่อการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นและ
 ศึกษาปัจจัยต่างๆที่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสินในสังกัดธนาคาร
 ออมสินภาค 10 ที่มีต่อการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือพนักงานธนาคารออมสินภาค 10 จำนวน 260 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 248 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.38 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t-test และ One Way ANOVA ทดสอบสมมติฐานด้วยการกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานส่วนใหญ่เห็นด้วยต่อการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น ตามเกณฑ์ทั้ง 3 ด้านคือ หลักเกณฑ์การพิจารณา ขั้นตอนการพิจารณาและอำนาจในการพิจารณา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยทางด้านอายุ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบันและอายุงานแตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นต่อการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นปัจจัยทางด้านระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบันและรายได้ครอบคลุมความคิดเห็นต่อการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศรีสุพร ทองปลิว (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ที่มีต่อ โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด วัตถุประสงค์ในการศึกษา เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด ของพนักงานธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ จำนวน 336 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม และใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test One Way ANOVA ค่าสัมพัทธ์เพียร์สัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า พนักงานธนาคารออมสิน มีความคิดเห็นว่า โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดเป็นเครื่องมือของธนาคาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาพนักงานและการดำเนินงานของธนาคาร ได้เพียงบางส่วน การเปรียบเทียบปัจจัยลักษณะส่วนบุคคลกับความคิดเห็นต่อโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด พบว่า เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับตำแหน่ง อัตราเงินเดือนและระยะเวลาปฏิบัติงาน ทำให้ความคิดเห็นต่อโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาไม่ทำให้ความคิดเห็นต่อโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดแตกต่างกัน และความรู้ ความเข้าใจของพนักงานธนาคารออมสินเกี่ยวกับโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด

จากการตรวจเอกสารในงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องความคิดเห็นทั้ง 2 เล่ม เป็นการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสินเหมือนกันแต่ขอบเขตในการศึกษาแตกต่างกัน ประสิทธิ์ เพชรออย (2544) ศึกษาความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสิน ภาค 10 และศรีสุพร ทองปลิว (2548) ศึกษาพนักงานธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ และในการศึกษาของประสิทธิ์ เพชรออย (2544) และศรีสุพร ทองปลิว (2548) ยังมีความแตกต่างกันในเรื่องที่ทำการศึกษาเพิ่มเติมนอกจากการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสิน โดยประสิทธิ์ เพชรออย (2544) จะศึกษาระดับความคิดเห็นและปัจจัยที่มีผลต่อการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น แต่ศรีสุพร ทองปลิว (2548) ได้มีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องการรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด ผู้วิจัยได้นำการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนนี้มาใช้ในงานวิจัยด้วย โดยการศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจและการรับรู้ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM เนื่องจากหน่วยงานในศูนย์ EVM เป็นหน่วยงานในสำนักงานใหญ่ ที่มีความสำคัญต่อการสร้างรายได้หลักให้กับธนาคารออมสิน ดังนั้น พนักงานผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ ควรที่จะมีความรู้ความเข้าใจและการรับรู้ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างมาก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาความเสี่ยง

คมสันต์ สินธววงศ์ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้ความเสี่ยง และพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของผู้ควบคุมงานด้านสายอากาศ ในการไฟฟ้านครหลวง วัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อความรู้ทั่วไป การรับรู้ความเสี่ยงพฤติกรรมความปลอดภัย ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความเสี่ยงกับพฤติกรรมความปลอดภัยและความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทั่วไปกับพฤติกรรมความปลอดภัย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานมีผลต่อความรู้ทั่วไปและพิจารณาผลกระทบร่วมระหว่าง 2 ปัจจัย คืออายุกับระดับการศึกษาและอายุงานกับระดับการศึกษาพบว่า มีผลต่อความรู้ทั่วไป ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อายุงาน สถานภาพมีผลต่อการรับรู้ความเสี่ยงและการรับรู้ความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัย

นิตานาด ภูมิดี (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) สังกัดสำนักงานใหญ่ ต่อการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ประการคือ เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ต่อการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ต่อการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร ตามปัจจัย

ส่วนบุคคลและเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านงานกับความคิดเห็นของพนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ต่อการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร ผลการวิจัยพบว่า พนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) สังกัดสำนักงานใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านอายุ ตำแหน่ง รายได้รวม และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน พบว่าพนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) สังกัดสำนักงานใหญ่ มีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรแตกต่างกัน ยกเว้นปัจจัยทางด้านเพศ และระดับการศึกษา ส่วนการรับรู้ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรและความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเรื่องการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร

จากการตรวจเอกสารงานวิจัยในเรื่องความเสี่ยงทั้ง 2 เล่มมีความแตกต่างกันในขอบเขตของการศึกษา โดยคมสันต์ สินธวัชวงศ์ (2546) ศึกษาความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ควบคุมงานด้านสายอากาศ ในการไฟฟ้านครหลวง แต่นิศานาด ภูมิดี (2549) ศึกษาภาพรวมการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กรของพนักงานบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในภาพรวมการบริหารความเสี่ยงเช่นกัน แต่มุ่งเน้นไปยังหน่วยงานที่การดำเนินงานส่งผลกระทบต่อเป้าหมายทางธุรกิจของธนาคารออมสินและผู้วิจัยได้นำแนวคิดทางทฤษฎีของกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ถูกอ้างถึงในงานวิจัยของคมสันต์ สินธวัชวงศ์ (2546) มาใช้ในงานวิจัยด้วย ส่วนงานวิจัยของนิศานาด ภูมิดี (2549) มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ประมวลผลที่ละเอียดและมีความเหมาะสม จึงนำเครื่องมือดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

จากการตรวจสอบข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงสรุปตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย และกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent variables) จำแนกเป็น 2 ส่วนได้ดังนี้ คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน
2. ปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง แยกตามประเภทความเสี่ยง ดังนี้ ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ความเสี่ยงด้านตลาด ความเสี่ยงด้านเครดิต ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ

กรอบแนวคิดในการวิจัย มีดังนี้

1. นำปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มาทดสอบหาความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดมีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและปัจจัยใดมีผลต่อการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
2. นำปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มาทดสอบหาความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการ

บริหารความเสี่ยง เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดมีผลต่อความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์

3. นำปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง มาทดสอบหาความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการบริหารความเสี่ยง เพื่อศึกษาว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าว

4. นำปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมาทดสอบหาความเกี่ยวข้องกันกับความคิดเห็นในการบริหารความเสี่ยง เพื่อศึกษาว่าการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์มีความเกี่ยวข้องกันกับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานดังกล่าว

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกำหนดสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน
2. พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน
3. พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน

5. การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีความเกี่ยวข้องกันกับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน

วิธีการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้การแจกแบบสอบถามให้แก่พนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ จำนวน 992 คน โดยผู้ที่ตอบกลับแบบสอบถามจะเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง โดยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามแสดงในรูปสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและร้อยละ เพื่อใช้ในการอธิบายข้อมูลในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำมาจัดเรียงลำดับ เพื่อให้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจและการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ พิจารณาแยกเป็นรายชื่อ

คำถามที่ใช้ในการชี้วัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ คำถามเชิงบวกได้แก่ 1) การบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน 2) การบริหารความเสี่ยงที่ดีจะช่วยให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและ 3) ขั้นตอนที่สำคัญของการระบุความเสี่ยง (Identify Risk) คือการให้ความสำคัญกับความคิดส่วนบุคคลมาแปลความหมายของความเสี่ยงที่มีอยู่ทั้งหมดและคัดเลือกว่าอะไรเป็นความเสี่ยงที่สำคัญ ส่วนคำถามเชิงลบ ได้แก่ 1) การให้อิสระแก่ผู้บริหารแต่ละฝ่ายเพื่อใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจในการบริหารความเสี่ยงโดยไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกัน ซึ่งในทางที่ถูกต้องการตัดสินใจของผู้บริหารต้องมีความสอดคล้องกัน เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของธนาคารออมสินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ และ 2) การประเมินความเสี่ยงไม่ต้องจัดระดับความเสี่ยง เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่เสียเวลา

และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารความเสี่ยง ในทางที่ถูกต้องการประเมินความเสี่ยงต้องจัดระดับความเสี่ยงก่อน โดยเรียงลำดับความเสี่ยงจากสูงมาก สูง ปานกลางและต่ำ เพื่อให้หน่วยงานได้หามาตรการป้องกันความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูงมากและสูงก่อน จะเป็นการช่วยลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้

คำถามที่ใช้ในการชี้วัดระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง เป็นข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ทุกคนควรทราบ ได้แก่ 1) การไม่ปฏิบัติงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีความเสี่ยงต่อการดำเนินงานของธนาคารออมสิน เพราะอาจทำให้พนักงานทำงานผิดพลาดได้ โดยเฉพาะพนักงานในศูนย์ EVM ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สร้างรายได้ให้กับธนาคาร หากไม่ปฏิบัติงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงานอาจทำให้พนักงานทำงานผิดพลาดและทำให้ธนาคารออมสินสูญเสียรายได้ที่ควรจะได้รับไป 2) นโยบายของรัฐบาลส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของธนาคารออมสิน เนื่องจากธนาคารออมสินเป็นธนาคารเฉพาะกิจที่ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมการออม ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และถูกใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายของรัฐบาล เช่น นโยบายการแก้ไขหนี้ภาคประชาชน เป็นต้น ซึ่งนโยบายของรัฐบาลไม่มีความแน่นอนถูกปรับเปลี่ยนไปตามวาระของคณะรัฐบาล ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงนโยบายรัฐบาลจึงอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการดำเนินงานของธนาคารออมสินได้ 3) ระบบงานที่ไม่สมบูรณ์มีความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงาน เนื่องจากระบบงานจะเป็นเครื่องมือในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ถ้าระบบงานไม่สมบูรณ์แบบ เช่น ไม่สามารถออกรายงานตามที่หน่วยงานต้องการ ได้หรือระบบงานมีการประมวลผลผิดพลาด ทำให้พนักงานไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้และอาจก่อให้เกิดการตัดสินใจที่ผิดพลาดได้ 4) ความผันผวนของอัตราดอกเบี้ย ทำให้การดำเนินงานของธนาคารออมสินมีความเสี่ยง นอกจากธนาคารออมสินจะสร้างรายได้โดยการปล่อยสินเชื่อให้แก่ลูกค้าแล้ว ธนาคารออมสินยังมีการสร้างรายได้จากการลงทุนด้วย ซึ่งความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยก็อาจเป็นปัญหาสำหรับการเลือกลงทุนของธนาคารออมสินได้ และ 5) การไม่ติดตามกฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธนาคารออมสิน ทำให้เกิดความเสี่ยงในการปฏิบัติงานได้ เช่น การที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยออกกฎหมายให้ธนาคารทุกแห่งที่มีการขายประกันภัยต้องให้พนักงานในสาขามีใบอนุญาตเป็นตัวแทนขายประกันภัยอย่างน้อย 3 คน จึงจะสามารถขายประกันภัยได้ เป็นต้น

2. ศึกษาระดับความคิดเห็นในการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำมาจัดเรียงลำดับ เพื่อให้ทราบถึงระดับความคิดเห็นของพนักงานที่

ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ในการบริหารความเสี่ยง แยกการวิเคราะห์ในแต่ละด้านของความเสี่ยง

สำหรับการตั้งคำถามเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน ตามประเภทความเสี่ยงของธนาคารออมสิน ในแต่ละด้านจะมีข้อคำถาม 3 ข้อ ซึ่งได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน มาใช้ในการตั้งคำถาม เช่น ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ มีเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงคือ แผนที่ความเสี่ยง (Risk Map) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการบูรณาการความเสี่ยง ทั้งองค์กรเข้าด้วยกัน เพื่อให้ทุกคนในองค์กรร่วมกันตระหนักถึงความเสี่ยงและร่วมกันบริหารจัดการ ความเสี่ยงด้านตลาดที่มีแบบจำลอง Value at Risk (VaR) ใช้ในการประเมินมูลค่าความเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมภายใต้ภาวะปกติของธนาคาร ที่จะช่วยให้การบริหารความเสี่ยงด้านตลาดมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เครื่องมือต่างๆเหล่านี้ พนักงานมีความคิดเห็นอย่างไร หรือข้อคำถามที่เป็นการขอความร่วมมือจากหน่วยงาน เช่น ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่ได้ขอความร่วมมือจากหน่วยงานให้มีการรายงานข้อมูลความเสียหาย (Loss Data) เป็นประจำทุกเดือน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลความเสียหายของธนาคารและสามารถนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการหาแนวทางป้องกันมิให้ความเสียหายเกิดขึ้นได้อีก และการขอความร่วมมือให้หน่วยงานแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หน่วยงานละ 2 คน เพื่อเป็นตัวแทนในการประสานงานกับฝ่ายบริหารความเสี่ยง การที่ฝ่ายบริหารความเสี่ยงขอความร่วมมือกับหน่วยงานเช่นนี้พนักงานมีความคิดเห็นอย่างไร

3. ศึกษาความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง โดยการวิเคราะห์หาความเกี่ยวข้องกัน (Measure of association) ของตัวแปรทั้ง 2 ดังกล่าว โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 นำปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มาทดสอบหาความสัมพันธ์กับปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย : การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้ในการวิเคราะห์ตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3.2 นำปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มาทดสอบหาความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง เพื่อศึกษาว่าปัจจัยใดมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์

สถิติที่ใช้ในการวิจัย : การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ใช้ในการวิเคราะห์ตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3.3 นำปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง มาทดสอบหาความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน เพื่อศึกษาว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นทั้ง 6 ด้าน ของพนักงานในหน่วยงานดังกล่าวอย่างไร

สถิติที่ใช้ในการวิจัย : วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว โดยเลือกวิธีการทางสถิติ Pearson Chi-square ในการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นในการบริหารความเสี่ยงหรือไม่ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3.4 นำปัจจัยด้านการบริหารความเสี่ยง ได้แก่ การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมาทดสอบหาความเกี่ยวข้องกันกับความคิดเห็นในการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน เพื่อศึกษาว่าการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์มีความเกี่ยวข้องกันกับความคิดเห็นทั้ง 6 ด้าน ของพนักงานในหน่วยงานดังกล่าวอย่างไร

สถิติที่ใช้ในการวิจัย : วิเคราะห์ความเกี่ยวข้องกันระหว่างตัวแปร 2 ตัว โดยใช้วิธีการทางสถิติ Goodman and Kruskal's Gamma เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการรับรู้กับความคิดเห็นในการบริหารความเสี่ยง ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การตั้งสมมติฐาน (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545)

ในการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ข้อมูลจากตัวอย่างเพื่อสรุปว่าสมมติฐานหรือสิ่งที่คาดไว้จริงหรือไม่ สิ่งที่สำคัญที่สุด คือการตั้งสมมติฐานเพื่อการทดสอบ ซึ่งจะต้องประกอบด้วยสมมติฐาน 2 ชนิดทุกครั้งของการทดสอบ คือ

1. สมมติฐานว่าง (Null Hypothesis) ใช้สัญลักษณ์ H_0
2. สมมติฐานแย้ง (Alternative Hypothesis) ใช้สัญลักษณ์ H_a หรือ H_1

สมมติฐาน H_0 และ H_1 จะอยู่ในทิศทางที่ตรงกันข้ามกันเสมอ

หลักเกณฑ์ในการตั้งสมมติฐาน

การพิจารณาว่าควรจะนำความเชื่อหรือสิ่งที่คาดไว้ใส่ในสมมติฐาน H_0 หรือ H_1 นั้น สรุปได้ดังนี้ คือ ถ้าสิ่งที่คาดไว้มีเครื่องหมายเท่ากับอยู่ด้วยให้ไว้ใน H_0 ซึ่งจะมีผลทำให้สมมติฐาน H_1 จะอยู่ในทิศทางตรงกันข้ามกับใน H_0 เสมอ แต่ถ้าสิ่งที่คาดไว้มีเครื่องหมายเท่ากับให้ไว้ใน H_1 และให้ H_0 อยู่ในทิศทางตรงกันข้ามกับ H_1 เหตุผลที่นำสิ่งที่คาดไว้ใน H_0 เมื่อสิ่งที่คาดนั้นมีเครื่องหมายเท่ากับอยู่ด้วย เนื่องจากจะมีการนำค่าที่เท่ากับนั้นไปคำนวณหาค่าสถิติทดสอบเพื่อสรุปผลว่าจะยอมรับหรือปฏิเสธ H_0

ขั้นตอนการทดสอบสมมติฐานทางสถิติมีดังนี้

1. ตั้งสมมติฐาน H_0 และ H_1
2. เลือกสถิติที่ใช้ทดสอบ และคำนวณค่าสถิติ เช่น ค่าสถิติ t , z , f , χ^2 เป็นต้น หรือใช้โปรแกรม Excel , SPSS, MINITAB, MATHCAD

3. กำหนดระดับนัยสำคัญ (level of significant) หรือ ค่า α ซึ่งเป็นความน่าจะเป็นหรือโอกาสที่เกิดความผิดพลาดจากสาเหตุที่สรุปผลการทดสอบว่า ไม่ยอมรับ H_0 เป็นจริง ทั้งๆที่ H_0 เป็นจริง เรียกว่า ความผิดพลาดประเภทที่ 1 (type I error) ค่า α ที่นิยมใช้ 0.05, 0.01

4. เปรียบเทียบค่าสถิติที่คำนวณได้กับค่าส่วนกลับ (inverse) ของที่กำหนด หรือเปรียบเทียบค่า p-value หรือ sig (probability) ของค่าสถิติ ที่คำนวณได้เท่ากับค่า α ที่กำหนด

5. จากการเปรียบเทียบในข้อ 4 นำไปสู่การสรุปผลยอมรับว่า H_0 เป็นจริง หรือไม่ยอมรับ H_0 เป็นจริง ถ้าไม่ยอมรับ H_0 ก็หมายความว่ายอมรับ H_1 เป็นจริง

การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 กลุ่ม

กระบวนการทางสถิติ t-test เป็นการแจกแจงแบบ Student's สำหรับเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 2 ค่า นอกจากนั้นยังแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในแต่ละตัวแปรด้วย ซึ่งสถิติ t-test สามารถแบ่งการวิเคราะห์ได้เป็น 2 กรณี

กรณีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ไม่สัมพันธ์กัน (อิสระต่อกัน) เรียกว่า Independent t-test

ถ้ากลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ไม่สัมพันธ์กัน (อิสระต่อกัน) ในการทดสอบสมมุติฐานที่ต้องการหาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มหนึ่งว่าแตกต่างจากอีกกลุ่มหนึ่งหรือไม่ เช่น ต้องการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติกับกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบพิเศษว่าจะมีคะแนนเฉลี่ยแตกต่างกันหรือไม่ ในกรณีนี้กลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มเป็นอิสระจากกัน เราสามารถตั้งสมมุติฐานได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สมมุติฐาน 1} \quad H_0 : \mu_1 &= \mu_2 \\ H_1 : \mu_1 &\neq \mu_2 \quad \text{หรือ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{สมมุติฐาน 2} \quad H_0 : \mu_1 &= \mu_2 \\ H_1 : \mu_1 &> \mu_2 \quad \text{หรือ} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{สมมุติฐาน 3} \quad H_0: \mu_1 &= \mu_2 \\ H_1: \mu_1 &< \mu_2 \end{aligned}$$

สูตรคำนวณ

ขั้นแรก คำนวณหาว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความแปรปรวนแตกต่างกันหรือไม่ ด้วยสูตร F-test มีสมมุติฐานดังนี้

$$\begin{aligned} H_0: \sigma_1^2 &= \sigma_2^2 \\ H_1: \sigma_1^2 &\neq \sigma_2^2 \end{aligned}$$

คำนวณด้วยสูตร

$$F = \frac{S_1^2}{S_2^2}; \quad df_1 = n_1 - 1; df_2 = n_2 - 1$$

พิจารณาค่า F-test ถ้า F-test ที่คำนวณได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\text{Sig} > \alpha$) นั่นคือยอมรับ H_0 แสดงว่าความแปรปรวนของทั้งสองกลุ่มเท่ากัน จะใช้สูตรที่ 1 (Pooled Variance) ถ้าค่า F-test ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\text{Sig} < \alpha$) นั่นคือปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 แสดงว่าความแปรปรวนของทั้งสองกลุ่มไม่เท่ากัน จะใช้สูตรที่ 2 แทน (Separate Variance)

ขั้นที่สอง เลือกใช้สูตรคำนวณค่า t-test

สูตรที่ 1 เมื่อ $\sigma_1^2 = \sigma_2^2$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

สูตรที่ 2 เมื่อ $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2 - 1}}$$

การพิจารณาหาค่าสถิติ t ที่คำนวณได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\text{Sig} > \alpha$) นั่นคือยอมรับ H_0 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน ถ้าค่า t ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\text{Sig} < \alpha$) นั่นคือปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 แสดงว่ามีค่าเฉลี่ยของ 2 กลุ่มแตกต่างกัน (มากกว่า หรือน้อยกว่า)

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One - way ANOVA

การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) เป็นการทดสอบความแตกต่างของประชากรที่มีลักษณะที่สนใจลักษณะเดียวแต่มีข้อมูลจากหลายประชากร

จากความหมายดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่าเป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรตั้งแต่สองประชากรขึ้นไปที่มีลักษณะที่ต้องการทดสอบเพียงลักษณะเดียว ซึ่งตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ ตัวแปรตามจะต้องมีระดับการวัดอยู่ในระดับอันตรภาค (Interval scale) ขึ้นไป ส่วนตัวแปรอิสระจะมีเพียงตัวเดียวและต้องอยู่ในระดับนามบัญญัติ (Nominal scale) ซึ่งจะแบ่งออกเป็น k ระดับ

ส่วนการทดสอบจะใช้สถิติ F-test ในการทดสอบ ซึ่งลักษณะการตั้งสมมุติฐานจะเป็นดังนี้

$$H_0: \mu_1 = \mu_2 = \mu_3 = \dots = \mu_k$$

H_1 : ค่า μ อย่างน้อย 1 คู่แตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ทดสอบ

$$F = \frac{MSb}{MSw} \quad df = k - 1 \text{ และ } n - k$$

สามารถเขียนเป็นตารางวิเคราะห์ความแปรปรวน ได้ดังนี้

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F
Between	SSb	k-1	MSb	$\frac{MSb}{MSw}$
Within	SSw	n-k	MSw	MSw
Total	SSt	n-1		

การพิจารณาหาค่าสถิติ F ที่คำนวณได้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\text{Sig} > \alpha$) นั่นคือยอมรับ H_0 แสดงว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน ถ้าค่า F ที่คำนวณได้มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\text{Sig} < \alpha$) นั่นคือปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 แสดงว่ามีค่าเฉลี่ยอย่างน้อย 1 คู่ที่แตกต่างกัน หากต้องการทราบว่าคู่ใดบ้างที่แตกต่างกันให้ดำเนินการเปรียบเทียบต่อไป

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงกลุ่ม 2 กลุ่ม

1. ไคสแควร์ (มนต์ชัย เทียนทอง, 2548)

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Test of Association) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการทดสอบความเป็นอิสระ (Test of Independence) เป็นการทดสอบไคสแควร์เพื่อศึกษาว่าตัวแปรต่าง ๆ สัมพันธ์กันหรือไม่ โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ละคู่ ๆ ซึ่งตัวแปรแต่ละตัวอาจจำแนกออกเป็นหลายกลุ่มหรือหลายพวกที่แจกแจงอยู่ในตารางมิติต่าง ๆ เช่น 2×2 , 3×2 หรือ 2×3 เป็นต้น เมื่อต้องการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ละคู่จะต้องนำข้อมูลมาใส่ในตารางเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง

สำหรับการทดสอบสมมติฐานว่า ตัวแปรแต่ละคู่จะมีความสัมพันธ์กันหรือไม่จะมีหลักการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อให้สามารถหาค่าที่คาดหมายได้ โดยกำหนดสมมติฐานเป็นกลางว่าจะไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง หรืออีกลักษณะหนึ่งคือตัวแปรทั้งสองมีอิสระต่อกัน

สูตรการทดสอบไคสแควร์สำหรับข้อมูลที่แจกแจงเป็นตารางดังนี้

$$\chi^2 = \sum \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

เมื่อ

χ^2 = ค่าสถิติไคสแควร์
 O_{ij} = ความถี่ที่ได้จากการสังเกต (Observed Frequency)
 E_{ij} = ความถี่ที่คาดหวัง (Expected Frequency) ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนข้อมูลคูณด้วย สัดส่วนที่คาดหวัง

ข้อจำกัดของการทดสอบไคสแควร์

1. กรณีตารางข้อมูลมีลักษณะเป็น 2×2 ถ้าความถี่ที่คาดหวัง (หรือความถี่ที่ควรจะเป็น) ค่าใดค่าหนึ่งมีค่าน้อยกว่า 5 แล้ว การทดสอบด้วยไคสแควร์จะมีความเชื่อถือได้น้อยลง
2. กรณีตารางข้อมูลใหญ่กว่า 2×2 ถ้าความถี่ที่คาดหวัง (หรือความถี่ที่ควรจะเป็น) ค่าใดค่าหนึ่งมีค่าน้อยกว่า 1 หรือมีค่าน้อยกว่า 5 เกินร้อยละ 20 ของจำนวนกลุ่มทั้งหมดของตัวแปรการทดสอบด้วยไคสแควร์จะไม่เหมาะสม การแก้ปัญหาทำได้โดยการรวมกลุ่มของตัวแปรที่ใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน แต่ก็อาจจะทำให้ความหมายผิดไปจากเดิม
3. ประชากรที่ใช้ในการทดสอบไคสแควร์ ถ้ามีขนาดมากกว่า 50 ($N > 50$) จะได้ผลค่อนข้างดี การทดสอบไคสแควร์จึงเหมาะสมสำหรับประชากรขนาดใหญ่

4. ถ้าระดับความเป็นอิสระ (df) เท่ากับ 1 (เกิดจากตาราง 2 x 2) การทดสอบไคสแควร์จะใช้ได้ไม่ดี จึงอาจจะต้องใช้สูตรปรับแก้ของเยตส์ (Yates's Correction for Continuity) เพื่อให้การใช้ไคสแควร์มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

การวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ไคสแควร์ เมื่อข้อมูลถูกแจกแจงในตารางความสอดคล้อง ผลการทดสอบจะสามารถบอกได้เพียงว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เท่านั้น การทดสอบด้วยไคสแควร์ไม่สามารถระบุระดับของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองได้ ดังนั้น ถ้าผลการทดสอบพบว่า เกิดการยอมรับ H_1 ซึ่งก็คือตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน และถ้าต้องการหาระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองก็จะต้องหาค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (Contingency Coefficient: C) ซึ่งมีวิธีการหาอยู่หลายวิธี แต่วิธีที่นิยมมีอยู่ 2 วิธี ได้แก่วิธีของเพียร์สัน (Pearson) และวิธีของแครมเมอร์ฟี (Cramer's Phi)

วิธีของเพียร์สัน

การวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยวิธีของเพียร์สัน มีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$C = \sqrt{\frac{\chi^2}{\chi^2 + n}}$$

เมื่อ

C = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ (มีค่าไม่เกิน 1.00)

n = จำนวนสมาชิก (ซึ่งจะต้องมีค่ามากกว่า 0)

จากสูตร ถ้า $C = 0$ แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสอง และถ้า C ยิ่งมีค่ามาก แสดงว่า ระดับความสัมพันธ์ยิ่งมีค่ามาก ค่าของ C จะสัมพันธ์กับมิติของตาราง ถ้าเป็นตาราง 2 x 2 ค่า C จะสูงสุดไม่เกิน .707 และถ้าเป็นตาราง 3 x 3 ค่า C จะสูงสุดไม่เกิน .816 โดยที่ค่า C สูงสุดสามารถหาได้จากสูตรต่อไปนี้

$$C_{\text{Max}} = \sqrt{\frac{(k-1)}{k}}$$

เมื่อ

$$\begin{aligned} C_{\text{Max}} &= \text{ค่าสูงสุดของสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์} \\ k &= \text{จำนวนของแถวหรือคอลัมน์ที่มีค่าน้อยที่สุด} \end{aligned}$$

วิธีของแครมเมอร์ฟี

การวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยวิธีของแครมเมอร์ฟี(Phi) หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า แครมเมอร์วี (Cramer's V) ใช้เฉพาะกับตาราง 2 x 2 เท่านั้น มีสูตรในการคำนวณค่า Phi ดังนี้

$$\Phi = \sqrt{\frac{\chi^2}{N(k-1)}}$$

เมื่อ

$$\begin{aligned} \Phi &= \text{ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์} \\ N &= \text{จำนวนสมาชิก} \\ K &= \text{จำนวนของแถวหรือคอลัมน์ที่มีค่าน้อยที่สุด} \end{aligned}$$

2. Goodman and Kruskal Gamma's G (Thomson, 2004)

การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอันดับ (Ordinal Variable) เครื่องมือที่มีความเหมาะสมคือการคำนวณค่าแกรมมาเพื่อใช้ในการคาดเดาลำดับของตัวแปรหนึ่งจากลำดับของอีกตัวแปรหนึ่งซึ่งเราทราบค่าอยู่ก่อนแล้ว เป็นการจับคู่เปรียบเทียบความสอดคล้องกับความขัดแย้งของตัวแปรลำดับที่ละคู่ โดยคู่ที่สอดคล้องเช่น A สูงกว่า B และ A อายุมากกว่า B และคู่ที่ขัดแย้งกัน เช่น A สูงกว่า C แต่ A อายุน้อยกว่า C เป็นต้น หากมีคู่ที่มีความสอดคล้องกันมากกว่าคู่ที่มีความขัดแย้งกัน เราสามารถคาดเดาได้ว่าอายุและส่วนสูงมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน นั่นหมายถึง หากเราทราบว่า D สูงกว่า G เราจะสามารถคาดเดาอายุได้ว่า D อายุมากกว่า G ในทาง

ตรงกันข้าม หากมีคู่ขัดแย้งมากกว่าคู่ที่สอดคล้องกัน ความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 2 ก็จะมีทิศทางตรงกันข้าม โดยการจับคู่เปรียบเทียบจะไม่นำตัวอย่างที่มีอายุเท่ากันและส่วนสูงเท่ากันมาคำนวณ

สูตร Kruskal Gamma's G

$$\text{gamma} = \frac{\text{same} - \text{opposite}}{\text{same} + \text{opposite}}$$

เมื่อ

same = คู่เปรียบเทียบที่มีความสอดคล้องกัน

opposite = คู่เปรียบเทียบที่มีความขัดแย้งกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยสร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ เพื่อเก็บข้อมูลและนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงโดยใช้โครงสร้างคำตอบแบบ Rating Scale มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับชั้น	ข้อความเชิงบวก
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงซึ่งผู้วิจัยใช้คำถามแบบให้ตอบรับหรือปฏิเสธ คำถามแต่ละข้อจะมีคะแนน 1 และ 0 คะแนน โดยเลือกตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ ตามลำดับ จากนั้นจึงทำการรวบรวมคะแนนและหาค่าเฉลี่ย เพื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นลักษณะคำถามทั้งเชิงบวกและเชิงลบ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน 2 ระดับ ดังนี้

	ข้อความเชิงบวก	ข้อความเชิงลบ
ใช่	1	0
ไม่ใช่	0	1

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง โดยลักษณะคำถามเป็นแบบ Rating Scale มีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับชั้น	ข้อความเชิงบวก
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5
เห็นด้วย	4
ไม่แน่ใจ	3
ไม่เห็นด้วย	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1

ส่วนที่ 5 เป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 3 ข้อ โดยให้พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน อุปสรรคในการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

บทที่ 4

ผลการวิจัยและข้อวิจารณ์

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาข้อมูลปฐมภูมิจากการออกแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการสอบถามจากพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงไม่ได้ใช้การสุ่มตัวอย่าง อย่างไรก็ตามแบบสอบถามจำนวน 992 ชุด ที่ได้ส่งออกไป ได้รับแบบสอบถามกลับมาจำนวน 697 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.26 หรือมีอัตราการตอบกลับ (Return Rate) เท่ากับ 70.26% ซึ่งใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นผลมาจากความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนและประเภทของการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
- ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
- ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง
- ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตารางที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ระดับปริญญาตรี	431	61.8
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	226	38.2
2. ตำแหน่งงานปัจจุบัน		
พนักงานปฏิบัติการ 2,3	13	1.9
พนักงานปฏิบัติการ 4,5	343	49.2
พนักงานปฏิบัติการ 6,7	138	19.8
พนักงานระดับบริหาร	203	29.1
3. สถานภาพสมรส		
โสด	549	78.8
สมรส	144	20.7
หย่า/หม้าย/แยกกันอยู่	4	0.5
4. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน		
น้อยกว่า 1 ปี	84	12.1
1 – 3 ปี	262	37.6
4 – 5 ปี	68	9.8
6 – 10 ปี	28	4.0
11 – 15 ปี	85	12.2
16 – 20 ปี	91	13.0
มากกว่า 20 ปี	79	11.3
5. ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
10,000 – 20,000 บาท	341	48.9
20,001 – 30,000 บาท	78	11.2
30,001 – 40,000 บาท	83	11.9
40,001 – 50,000 บาท	121	17.4
มากกว่า 50,000 บาท	74	10.6
รวม	697	100.0

จากตารางที่ 1 สามารถอธิบายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 697 คนได้ ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันใน 2 ระดับ คือปริญญาตรีคิดเป็น ร้อยละ 61.8 และสูงกว่าระดับปริญญาตรี ร้อยละ 38.2 ตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่คือพนักงานปฏิบัติการ 4, 5 คิดเป็นร้อยละ 49.2 รองลงมาระดับผู้บริหาร ร้อยละ 29.1 ที่เหลืออีกร้อยละ 21.7 คือพนักงานปฏิบัติการ 6,7 และพนักงานปฏิบัติการ 2,3 สถานภาพส่วนใหญ่ เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 78.8 ระยะเวลาในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 1 – 3 ปี คิดเป็น ร้อยละ 37.6 ส่วนน้อยกว่า 1 ปี, 11-15 ปี, 16-20 ปี และมากกว่า 20 ปี มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 12.1 ร้อยละ 12.2 ร้อยละ 13.0 และร้อยละ 11.3 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อ เดือน 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.9 รองลงมา มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 40,001 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 17.4 ที่เหลืออีกร้อยละ 33.7 มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ในการวิเคราะห์ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับการรับรู้มากที่สุด ระดับการรับรู้มาก ระดับการรับรู้ปานกลาง ระดับการรับรู้น้อย และระดับ การรับรู้น้อยที่สุด โดยผลการวิเคราะห์ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานในศูนย์ EVM

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.
1. ระบบงานที่ไม่สมบูรณ์ มีความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงาน	288 (41.3)	287 (41.2)	122 (17.5)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.24	.730
2. นโยบายของรัฐบาล ส่งผลต่อการดำเนินงานของธนาคารออมสิน	286 (41.0)	287 (41.2)	103 (14.8)	17 (2.4)	4 (0.6)	4.20	.818

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	\bar{X}	S.D.
3. การไม่ติดตามกฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน	298 (42.8)	246 (35.3)	141 (20.2)	12 (1.7)	0 (0.0)	4.19	.814
4. การไม่ปฏิบัติงานตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีความเสี่ยงต่อการดำเนินงานของธนาคารออมสิน	285 (40.9)	249 (35.7)	157 (22.6)	5 (0.7)	1 (0.1)	4.16	.806
5. ความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยทำให้การดำเนินงานของธนาคารออมสินมีความเสี่ยง	171 (24.5)	278 (39.9)	221 (31.7)	27 (3.9)	0 (0.0)	3.85	.834

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 2 แสดงถึงระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM โดยพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.85 – 4.24 มีค่าเฉลี่ยในระดับที่ใกล้เคียงทั้ง 5 ข้อ ยกเว้นข้อ 5 ในประเด็นของความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยทำให้การดำเนินงานของธนาคารออมสินมีความเสี่ยง ที่มีระดับการรับรู้ของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.85$)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ในการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องการบริหารความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ใช่ และไม่ใช่ โดยผลการวิเคราะห์ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงได้แสดงไว้ ดังนี้

ตารางที่ 3 ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานในศูนย์ EVM

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่	\bar{X}	S.D.
1. การบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน	666 (95.6)	31 (4.4)	.96	.206
2. การบริหารความเสี่ยงที่ดีจะช่วยให้งานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	633 (90.8)	64 (9.2)	.91	.289
*3. ในการประเมินความเสี่ยงนั้น ไม่ต้องจัดระดับความเสี่ยงเนื่องจากเป็นขั้นตอนที่เสียเวลา และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารความเสี่ยง	180 (25.8)	517 (74.2)	.74	.438
4. การให้ความสำคัญกับความคิดส่วนบุคคล นำมาวิเคราะห์ความเสี่ยงทั้งหมดที่มีอยู่และคัดเลือกกว่าอะไรเป็นความเสี่ยงที่สำคัญเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการทำ Identify Risk	435 (62.4)	262 (37.6)	.62	.485
*5. ผู้บริหารแต่ละฝ่ายมีอิสระในการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจในการบริหาร โดยไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกัน	330 (47.3)	367 (52.7)	.53	.500

หมายเหตุ : 1. ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึงร้อยละ

2. เครื่องหมาย * แสดงข้อความเชิงลบ

จากตารางที่ 3 แสดงภาพรวมระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทั้ง 5 ข้อ มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.53 - 0.96 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 0.96 คือเรื่องการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามทราบดีว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน ส่วนข้อที่พนักงานมีความรู้โดยเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ 0.53 เป็นคำถามในเชิงลบเกี่ยวกับการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหารในแต่ละฝ่ายมีอิสระต่อกัน ไม่จำเป็นต้องมีความสอดคล้องกัน ซึ่งในการปฏิบัติงานการตัดสินใจของผู้บริหารในแต่ละฝ่ายมีอิสระต่อกันแต่ต้องมีความสอดคล้องกันในภาพรวม เพื่อให้การดำเนินงานของธนาคารสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านกลยุทธ์ ด้านตลาด ด้านเครดิต ด้านสภาพคล่อง ด้านปฏิบัติการและด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ

การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง มีดังนี้

ตารางที่ 4 ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ข้อความ	เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.
ด้านกลยุทธ์							
1. แผนที่ความเสี่ยง (Risk Map) เป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงที่บูรณาการความเสี่ยงทุกด้านเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้ทุกคนในองค์กรร่วมกันตระหนักถึง	205 (29.4)	338 (48.5)	150 (21.5)	4 (0.6)	0 (0.0)	4.07	.727
2. ฐานข้อมูลความเสี่ยง (Risk Data Mart) เป็นฐานข้อมูลความเสี่ยงที่ธนาคารนำไปใช้ในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้	184 (26.4)	344 (49.4)	168 (24.1)	1 (0.1)	0 (0.0)	4.02	.715
3. การจัดโครงสร้างองค์กรมีความสำคัญต่อการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย	231 (33.1)	338 (48.5)	126 (18.1)	2 (0.3)	0 (0.0)	4.14	.710
ค่าเฉลี่ยรวม						4.08	.60

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ที่มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.08 ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ข้อมีค่าใกล้เคียงกันคืออยู่ระหว่าง 4.02 -4.14 และระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงในด้านกลยุทธ์ทั้ง 3 ข้อส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับข้อความ

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงแยกเป็นรายด้าน โดยด้านที่ 2 คือ ด้านตลาด ปรากฏผลตามตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.
ด้านตลาด							
4. การประเมินมูลค่าตราสารทางการเงิน (Mark to Market) ทุกวัน ช่วยในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดให้มีประสิทธิภาพ	180 (25.8)	363 (52.1)	154 (22.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	4.04	.692
5. การกำหนดเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) และมีการทบทวนให้เหมาะสม ช่วยลดโอกาสเกิดความเสี่ยง	204 (29.3)	349 (50.1)	130 (18.7)	14 (2.0)	0 (0.0)	4.07	.746
6. การนำแบบจำลอง Value at Risk (VaR) มาใช้ในการประเมินมูลค่าความเสียหายสูงสุด ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง	161 (23.1)	357 (51.2)	175 (25.1)	4 (0.6)	0 (0.0)	3.97	.710
ค่าเฉลี่ยรวม						4.02	.59

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.02 ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ข้อมีค่าใกล้เคียงกันคืออยู่ระหว่าง 3.97 - 4.07 และระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงในด้านตลาดทั้ง 3 ข้อส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับข้อคำถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงแยกเป็นรายด้าน โดยด้านที่ 3 คือ ด้านเครดิต ปรากฏผลตามตารางที่ 6 ดังนี้

ตารางที่ 6 ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.
ด้านเครดิต							
7. ระบบงาน Credit Scoring ช่วย ประเมินมูลค่าสินเชื่อของลูกค้า แต่ละรายได้อย่างมั่นใจ	183 (26.3)	283 (40.6)	202 (29.0)	29 (4.2)	0 (0.0)	3.89	.841
8. การเร่งออกผลิตภัณฑ์ใหม่ โดย ไม่ได้ทำการทดสอบก่อน อาจทำ ให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้น	277 (39.7)	271 (38.9)	146 (20.9)	3 (0.4)	0 (0.0)	4.18	.770
9. การให้สินเชื่อกินมูลค่าที่ แท้จริงของหลักประกัน อาจทำให้ เกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้น	245 (35.2)	349 (50.1)	101 (14.5)	2 (0.3)	0 (0.0)	4.20	.684
ค่าเฉลี่ยรวม						4.09	.63

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.09 ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ข้อ มีค่าใกล้เคียงกันคืออยู่ระหว่าง 3.89 - 4.20 และระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงในด้านเครดิตทั้ง 3 ข้อส่วนใหญ่ จะเห็นด้วยกับข้อคำถาม แต่มีข้อที่ 8 เรื่องการเร่งออกผลิตภัณฑ์ใหม่โดยไม่ได้ทำการทดสอบก่อนอาจก่อให้เกิดความเสี่ยงได้ โดยพนักงานส่วนใหญ่จะเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อคำถามนี้ คิดเป็นร้อยละ 39.7

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงแยกเป็นรายด้าน โดยด้านที่ 4 คือ ด้านสภาพคล่อง ปรากฏผลตามตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7 ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.
ด้านสภาพคล่อง							
10. การทดสอบภาวะวิกฤตเพื่อ ประเมินความสามารถในการ รองรับความเสียหาย	209 (30.0)	319 (45.8)	168 (24.1)	1 (0.1)	0 (0.0)	4.06	.738
11. การกำหนดสัญญาณเตือน ระดับความเสี่ยงและเพดาน ความเสี่ยง ช่วยลดความเสี่ยงได้	142 (20.4)	418 (60.0)	129 (18.5)	8 (1.1)	0 (0.0)	4.00	.660
12. การทำรายงานติดตามความ เสี่ยงด้านสภาพคล่อง นำเสนอ ผู้บริหารจะ ช่วยลดความ สูญเสีย	195 (28.0)	385 (55.2)	112 (16.1)	5 (0.7)	0 (0.0)	4.10	.677
ค่าเฉลี่ยรวม						4.05	.56

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.05 ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ข้อมีค่าใกล้เคียงกันคืออยู่ระหว่าง 4.00 - 4.10 และระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงในด้านสภาพคล่องทั้ง 3 ข้อส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับข้อคำถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงแยกเป็นรายด้าน โดยด้านที่ 5 คือ ด้านปฏิบัติการ ปรากฏผลตามตารางที่ 8 ดังนี้

ตารางที่ 8 ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็นด้วย อย่างยิ่ง	\bar{X}	S.D.
ด้านปฏิบัติการ							
13. การประเมินความเสี่ยงด้วยตนเองจะ ช่วยให้หน่วยงานทราบถึงความเสี่ยงที่ อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน	202 (29.0)	377 (54.1)	110 (15.8)	8 (1.1)	0 (0.0)	4.11	.695
14. ทุกฝ่ายงานควรมีการรายงานข้อมูล ความเสียหาย (Loss Data) เป็นประจำทุก เดือน เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลความเสียหาย ของธนาคารและหาแนวทางป้องกันและ แก้ไขมิให้เกิดขึ้น	244 (35.0)	306 (43.9)	103 (14.8)	44 (6.3)	0 (0.0)	4.08	.864
15. ทุกฝ่ายงานควรมีเจ้าหน้าที่ความเสี่ยง ด้านปฏิบัติการที่เป็นตัวแทนในการ ประสานงานกับฝ่ายบริหารความเสี่ยง	169 (24.2)	352 (50.5)	167 (24.0)	9 (1.3)	0 (0.0)	3.98	.731
ค่าเฉลี่ยรวม						4.05	.61

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.05 ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ข้อมีค่าใกล้เคียงกันคืออยู่ระหว่าง 3.98 - 4.11 และระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงในด้านปฏิบัติการทั้ง 3 ข้อส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับข้อคำถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงแยกเป็นรายด้าน โดยด้านที่ 6 คือ ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบปรากฏผลตามตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 ระดับความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย
กฎระเบียบ

ข้อความ	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	\bar{X}	S.D.
	อย่างยิ่ง	ด้วย	บ้าง	อย่างยิ่ง			
<u>ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ</u>							
16. การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบข้อบังคับก่อให้เกิดความเสี่ยงเนื่องจากไม่สามารถปรับตัวและปฏิบัติตามได้	140 (20.1)	309 (44.3)	227 (32.6)	21 (3.0)	0 (0.0)	3.81	.783
17. กฎระเบียบข้อบังคับทั้งภายในและภายนอกธนาคารที่ไม่ชัดเจน เป็นสาเหตุให้เกิดการตีความที่ไม่ถูกต้อง ก่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่ผิดพลาดได้	254 (36.4)	327 (46.9)	112 (16.1)	4 (0.6)	0 (0.0)	4.19	.715
18. กฎระเบียบ ข้อบังคับมีจำนวนมากและถูกแก้ไข ยกเลิกหลายครั้ง ทำให้ไม่สามารถนำมาปฏิบัติตามได้ทันทั่วถึง	224 (32.1)	303 (43.5)	168 (24.1)	2 (0.3)	0 (0.0)	4.07	.754
ค่าเฉลี่ยรวม						4.03	.63

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บ () หมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.03 ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 ข้อมีค่าใกล้เคียงกันคืออยู่ระหว่าง 3.81 - 4.19 และระดับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงในด้านกฎหมาย/กฎระเบียบทั้ง 3 ข้อส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับข้อคำถาม

ส่วนที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามซึ่งได้แก่ ความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง 6 ด้าน เพื่อจะได้ทราบว่าตัวแปรอิสระตัวใดมีความแตกต่างและมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของพนักงานในหน่วยงานดังกล่าว สถิติ

ที่นำมาใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ดังกล่าว ได้แก่ การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสเกลนามกำหนด (Nominal) และใช้สถิติทดสอบ Kruskal's gamma หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสเกลอันดับ (Ordinal) สำหรับนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ซึ่งผลการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ปรากฏผลดังนี้

สมมติฐานที่ 5.1 พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

H₀: พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน

H_a: พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-stat	P-value
ระดับการศึกษาสูงสุด	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1	2.462	2.462	3.168	.076
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	695	540.075	.777		
	รวม	696	542.537			
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	9.410	3.137	4.077	.007*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	693	533.127	.769		
	รวม	696	542.537			
สถานภาพสมรส	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	32.139	16.070	21.850	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	694	510.397	.735		
	รวม	696	542.537			
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	6	27.179	4.530	6.065	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	690	515.358	.747		
	รวม	696	542.537			
ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	21.426	5.356	7.113	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	692	521.111	.753		
	รวม	696	542.537			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 10 พบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วนปัจจัยอื่น ได้แก่ ตำแหน่งงาน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายชื่อและตามตำแหน่งงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความรู้ข้อที่ 1		ความรู้ข้อที่ 2		ความรู้ข้อที่ 3*		ความรู้ข้อที่ 4		ความรู้ข้อที่ 5*	
	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่
พนักงานปฏิบัติการ 2,3	0	13	13	0	0	13	0	13	13	0
	(0.0)	(2.0)	(20.3)	(0.0)	(0.0)	(3.9)	(0.0)	(3.0)	(2.5)	(0.0)
พนักงานปฏิบัติการ 4,5	30	313	20	323	199	144	110	233	239	104
	(96.8)	(47.0)	(31.3)	(51.0)	(54.2)	(43.6)	(42.0)	(53.6)	(46.2)	(57.8)
พนักงานปฏิบัติการ 6,7	1	137	27	111	61	77	43	95	103	35
	(3.2)	(20.6)	(42.2)	(17.5)	16.6)	(23.3)	(16.4)	(21.8)	(19.9)	(19.4)
พนักงานระดับบริหาร	0	203	4	199	107	96	109	94	162	41
	(0.0)	(30.5)	(6.3)	(31.4)	29.2)	(29.1)	(41.6)	(21.6)	(31.3)	(22.8)
รวม	31	666	64	633	367	330	262	435	517	180

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของความรู้ในแต่ละข้อ

* ข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นความถี่ในการเลือกตอบคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแยกเป็นรายชื่อและตามตำแหน่งงาน สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ได้แก่ ข้อคำถามที่ 1, 2 และ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกคำตอบ “ใช่” มากกว่า “ไม่ใช่” ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ตำแหน่งงานที่เลือกคำตอบถูกมากที่สุดคือพนักงานปฏิบัติการ 4, 5 ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถามมากที่สุด รองลงมาคือพนักงานระดับบริหาร โดยข้อมูลมีความโน้มเอียงตามตำแหน่งงานที่สูงขึ้น ส่วนข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 3 และ 5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกคำตอบ “ไม่ใช่” ยกเว้นพนักงานปฏิบัติการ 4, 5 ที่เลือกคำตอบ “ใช่” มากกว่าคำตอบ “ไม่ใช่” ซึ่งเป็นการตอบคำถามผิด ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน โดยมีความโน้มเอียงของการตอบคำถามถูกต้องตามตำแหน่งงานที่สูงขึ้น

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายข้อและตามสถานภาพสมรส

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความรู้ข้อที่ 1		ความรู้ข้อที่ 2		ความรู้ข้อที่ 3*		ความรู้ข้อที่ 4		ความรู้ข้อที่ 5*	
	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่
โสด	30 (96.8)	519 (77.9)	57 (89.1)	492 (77.7)	286 (77.9)	263 (79.7)	236 (72.0)	313 (90.1)	391 (75.6)	158 (87.8)
สมรส	1 (3.2)	143 (21.5)	7 (10.9)	137 (21.6)	77 (21.0)	67 (20.3)	25 (9.5)	119 (27.4)	125 (24.2)	19 (10.6)
หย่า/หม้าย/ แยกกันอยู่	0 (0.0)	4 (0.6)	0 (0.0)	4 (0.6)	4 (1.1)	0 (0.0)	1 (0.4)	3 (0.7)	1 (0.2)	3 (1.7)
รวม	31	666	64	633	330	367	262	435	517	180

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของความรู้ในแต่ละข้อ

* ข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นความถี่ในการเลือกตอบคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแยกเป็นรายข้อและตามสถานภาพสมรส สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ได้แก่ ข้อคำถามที่ 1, 2 และ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกคำตอบ “ใช่” มากกว่า “ไม่ใช่” ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง สถานภาพสมรสที่เลือกคำตอบถูกมากที่สุดคือคนโสด รองลงมาคือผู้ที่สมรสแล้ว ส่วนข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 3 และ 5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกคำตอบ “ไม่ใช่” มากกว่าคำตอบ “ใช่” ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า สถานภาพสมรสที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายข้อและตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความรู้ข้อที่ 1		ความรู้ข้อที่ 2		ความรู้ข้อที่ 3*		ความรู้ข้อที่ 4		ความรู้ข้อที่ 5*	
	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่
น้อยกว่า 1 ปี	23 (74.2)	61 (9.2)	15 (23.4)	69 (10.9)	34 (9.3)	50 (15.2)	18 (6.9)	66 (15.2)	58 (11.2)	26 (14.4)
1 – 3 ปี	7 (22.6)	255 (38.3)	10 (15.6)	252 (39.8)	164 (29.7)	98 (44.7)	87 (33.2)	175 (40.2)	197 (38.1)	65 (36.1)
ตั้งแต่ 3 - 5 ปี	1 (3.2)	67 (10.1)	11 (17.2)	57 (9.0)	21 (5.7)	47 (14.2)	15 (5.7)	53 (12.2)	41 (7.9)	27 (15.0)

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความรู้ข้อที่ 1		ความรู้ข้อที่ 2		ความรู้ข้อที่ 3*		ความรู้ข้อที่ 4		ความรู้ข้อที่ 5*	
	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	0	28	2	26	9	19	15	13	28	0
	(0.0)	(4.2)	(3.1)	(4.1)	(2.5)	(5.8)	(5.7)	(12.2)	(5.4)	(0.0)
ตั้งแต่ 10 - 15 ปี	0	28	11	74	54	31	63	22	78	7
	(0.0)	(12.8)	(17.2)	(11.7)	(14.7)	(9.4)	(24.0)	(5.1)	(15.1)	(3.9)
ตั้งแต่ 15 - 20	0	91	5	86	43	48	29	62	58	33
	(0.0)	(13.7)	(7.8)	(13.6)	(14.5)	(11.7)	(11.1)	(14.3)	(11.2)	(18.3)
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	0	79	10	69	42	37	35	44	57	22
	(0.0)	(11.9)	(15.6)	(10.9)	(11.4)	(11.2)	(13.4)	(10.1)	(11.0)	(12.2)
รวม	31	666	64	633	367	330	262	435	517	180

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของความรู้ในแต่ละข้อ

* ข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นความถี่ในการเลือกตอบคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแยกเป็นรายข้อและตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ได้แก่ ข้อคำถามที่ 1, 2 และ 4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกคำตอบ “ใช่” มากกว่า “ไม่ใช่” ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ยกเว้นช่วงระยะเวลาปฏิบัติงานตั้งแต่ 5-15 ปี ที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามข้อ 4 ไม่ถูกต้อง ส่วนข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 3 และ 5 ในข้อคำถามที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบไม่ถูกต้อง ยกเว้นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปที่ตอบคำถามถูกต้อง ส่วนในข้อคำถามที่ 5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกคำตอบ “ไม่ใช่” มากกว่าคำตอบ “ใช่” ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน โดยมีความโน้มเอียงของการตอบคำถามถูกต้องมาทางผู้ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายข้อและตามรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความรู้ข้อที่ 1		ความรู้ข้อที่ 2		ความรู้ข้อที่ 3*		ความรู้ข้อที่ 4		ความรู้ข้อที่ 5*	
	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่	ไม่ใช่	ใช่
10,000–20,000 บาท	30 (96.8)	311 (46.7)	25 (39.1)	316 (49.9)	193 (52.6)	148 (44.8)	100 (38.2)	241 (55.4)	245 (47.4)	96 (53.3)
20,001–30,000 บาท	0 (0.0)	78 (11.7)	10 (15.6)	68 (10.7)	24 (6.5)	54 (16.4)	31 (11.8)	47 (10.8)	57 (11.0)	21 (11.7)
30,001–40,000 บาท	1 (3.2)	82 (12.3)	12 (18.8)	71 (11.2)	37 (10.1)	46 (13.9)	41 (15.6)	42 (9.7)	76 (14.7)	7 (3.9)
40,001–50,000 บาท	0 (0.0)	121 (18.2)	6 (9.4)	115 (18.2)	85 (23.2)	36 (10.9)	52 (19.8)	69 (15.9)	89 (17.2)	32 (17.8)
มากกว่า 50,000 บาท	0 (0.0)	74 (11.1)	11 (17.2)	63 (10.0)	28 (7.6)	46 (13.9)	38 (14.5)	36 (8.3)	50 (7.2)	24 (3.4)
รวม	31	666	11	63	367	330	262	435	517	180

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละของความรู้ในแต่ละข้อ

* ข้อคำถามเชิงลบ

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นความถี่ในการเลือกตอบคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแยกเป็นรายข้อและตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สำหรับข้อคำถามเชิงบวก ได้แก่ ข้อคำถามที่ 1, 2 และ 4 ผู้ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกคำตอบ “ใช่” มากกว่า “ไม่ใช่” ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ส่วนข้อคำถามเชิงลบ ได้แก่ ข้อคำถามที่ 3 และ 5 ในข้อคำถามที่ 3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบไม่ถูกต้อง ยกเว้นผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในช่วง 10,000 – 20,000 บาทและ 40,001 – 50,000 บาทที่ตอบคำถามถูกต้อง ส่วนในข้อคำถามที่ 5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกคำตอบ “ไม่ใช่” มากกว่าคำตอบ “ใช่” ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5.2 พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันจะมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

H_0 : พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน

H_1 : พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F-stat	P-value
ระดับการศึกษาสูงสุด	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1	16.113	16.113	46.494	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	695	240.860	.347		
	รวม	696	256.973			
ตำแหน่งงานปัจจุบัน	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	54.098	18.033	61.597	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	693	202.876	.293		
	รวม	696	256.973			
สถานภาพสมรส	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	2.498	1.249	3.406	.034*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	694	254.475	.367		
	รวม	696	256.973			
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	6	56.027	9.338	32.064	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	690	200.946	.291		
	รวม	696	256.973			
ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	48.844	12.211	40.600	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	692	208.129	.301		
	รวม	696	256.973			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 15 พบว่าระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ปริญญาตรี	4 (0.1)	54 (1.5)	557 (16.0)	844 (24.2)	696 (20.0)
สูงกว่าปริญญาตรี	1 (0.0)	7 (0.2)	187 (5.4)	503 (14.4)	632 (18.1)
รวม	5	61	744	1347	1328

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรี มีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้ไปทางมากที่สุด ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับการรับรู้มาก ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือสูงกว่าปริญญาตรี มีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับการรับรู้มากที่สุด ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ระดับการศึกษาสูงสุดที่ต่างกันจะมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามตำแหน่งงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
พนักงานปฏิบัติการ 2,3	0 (0.0)	13 (0.4)	26 (0.8)	26 (0.8)	0 (0.0)
พนักงานปฏิบัติการ 4,5	5 (0.1)	48 (1.4)	513 (14.7)	630 (18.1)	519 (14.9)
พนักงานปฏิบัติการ 6,7	0 (0.0)	0 (0.0)	155 (4.4)	300 (8.6)	235 (6.7)
พนักงานระดับบริหาร	0 (0.0)	0 (0.0)	50 (1.4)	391 (11.2)	574 (16.5)
รวม	5	61	744	1347	1328

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นถึงความโน้มเอียงในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามตำแหน่งงาน พนักงานปฏิบัติการ 4, 5 และพนักงานปฏิบัติการ 6, 7 มีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไปในระดับมากที่สุด โดยค่าความถี่สูงสุดจะอยู่ที่ระดับการรับรู้มาก ส่วนพนักงานระดับบริหาร มีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไปในระดับมากที่สุด โดยค่าความถี่สูงสุดจะอยู่ที่ระดับการรับรู้มากที่สุด ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าตำแหน่งงานที่แตกต่างกันจะมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายชื่อและสถานภาพสมรส

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
โสด	5 (0.1)	57 (1.6)	626 (18.0)	1025 (29.4)	1032 (29.6)
สมรส	0 (0.0)	4 (0.1)	118 (3.4)	314 (9.0)	284 (8.1)
หย่าหม้าย/ แยกกันอยู่	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	8 (0.2)	12 (0.3)
รวม	5	61	744	1347	1328

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นถึงความโน้มเอียงในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามสถานภาพสมรส พนักงานที่มีสถานภาพสมรสคือโสด และหย่า/หม้าย/แยกกันอยู่ มีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้ไปทางมากที่สุด มีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับการรับรู้มากที่สุด พนักงานที่มีสถานภาพสมรสคือสมรส มีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไปในระดับมากที่สุด แต่ค่าความถี่สูงสุดจะอยู่ที่ระดับการรับรู้มาก ดังนั้น สรุปได้ว่าตำแหน่งงานสถานภาพสมรสที่แตกต่างกันจะมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกเป็นรายชื่อและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้เฉลี่ย				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
น้อยกว่า 1 ปี	0 (0.0)	28 (0.8)	178 (5.1)	122 (3.5)	92 (2.6)
1 – 3 ปี	5 (0.1)	32 (0.9)	329 (9.4)	516 (14.8)	428 (12.3)
ตั้งแต่ 3 - 5 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	126 (3.6)	140 (4.0)	74 (2.1)
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	0 (0.0)	1 (0.0)	13 (0.4)	77 (2.2)	49 (1.4)
ตั้งแต่ 10 – 15 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	27 (0.8)	202 (5.8)	196 (5.6)
ตั้งแต่ 15 – 20 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	34 (1.0)	157 (4.5)	264 (7.6)
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	0 (0.0)	0 (0.0)	37 (1.1)	133 (3.8)	225 (6.5)
รวม	5	61	744	1347	1328

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นถึงความโน้มเอียงในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี มีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้ไปทางมากที่สุด มีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับการรับรู้ปานกลาง พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานอยู่ระหว่าง 1-15 ปี มีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไปในระดับมากที่สุด แต่ค่าความถี่สูงสุดจะอยู่ที่ระดับการรับรู้มาก และพนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป มีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไปในระดับมากที่สุด โดยค่าความถี่สูงสุดจะอยู่ที่ระดับการรับรู้มากที่สุด ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันจะมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับการรับรู้เฉลี่ย				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
10,000–20,000บาท	5 (0.1)	61 (1.8)	504 (14.5)	640 (18.4)	495 (14.2)
20,001–30,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	118 (3.4)	146 (4.2)	126 (3.6)
30,001- 40,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	57 (1.6)	207 (5.9)	151 (4.3)
40,001–50,000บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	28 (0.8)	176 (5.1)	401 (11.5)
มากกว่า50,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	37 (1.1)	178 (5.1)	155 (4.4)
รวม	5	61	744	1347	1328

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นถึงความโน้มเอียงในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 10,000 – 40,000 บาท มีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้ไปทางมากที่สุด มีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับการรับรู้มาก พนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 40,001 – 50,000 บาท มีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไปในระดับมากที่สุด มีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับการรับรู้มากที่สุด ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้เฉลี่ยตั้งแต่ 50,000 บาทขึ้นไปมีความโน้มเอียงของระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไปในระดับมากที่สุด โดยค่าความถี่สูงสุดจะอยู่ที่ระดับการรับรู้มาก ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าระดับรายได้เฉลี่ยที่แตกต่างกันจะมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5.3 พนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

H_0 : พนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน

H_1 : พนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารความเสี่ยง (ด้าน)	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F-stat	P-value
ด้านกลยุทธ์	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1	34.143	34.143	108.810	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	695	218.079	.314		
	รวม	696	252.222			
ด้านตลาด	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1	34.015	34.015	111.899	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	695	211.268	.304		
	รวม	696	245.284			
ด้านเครดิต	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1	18.536	18.536	50.308	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	695	256.078	.368		
	รวม	696	274.614			
ด้านสภาพคล่อง	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1	11.305	11.305	37.473	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	695	209.677	.302		
	รวม	696	220.982			
ด้านปฏิบัติการ	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1	11.160	11.160	31.767	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	695	244.169	.351		
	รวม	696	255.329			
ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1	26.162	26.162	71.723	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	695	253.514	.365		
	รวม	696	278.676			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 21 พบว่าระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ปริญญาตรี	0 (0.0)	6 (0.3)	376 (18.0)	647 (30.9)	264 (12.6)
สูงกว่าปริญญาตรี	0 (0.0)	1 (0.0)	68 (3.3)	373 (17.8)	356 (17.0)
รวม	0	7	444	1020	620

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 22 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจซึ่งสูงกว่าระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาคือปริญญาตรียังไม่แน่ใจกับข้อความ ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือสูงกว่าปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น สรุปได้ว่าพนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด
แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ปริญญาตรี	0 (0.00)	16 (0.8)	373 (17.8)	692 (33.1)	212 (10.1)
สูงกว่าปริญญาตรี	0 (0.0)	2 (0.1)	86 (4.1)	377 (18.0)	333 (15.9)
รวม	0	18	459	1069	545

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 23 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจซึ่งสูงกว่าระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาคือปริญญาตรียังไม่แน่ใจกับข้อคำถาม ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือสูงกว่าปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น สรุปได้ว่าพนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต
แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ปริญญาตรี	0 (0.0)	30 (1.4)	331 (15.8)	590 (28.2)	342 (16.4)
สูงกว่าปริญญาตรี	0 (0.0)	4 (0.2)	18 (5.6)	313 (15.0)	363 (17.4)
รวม	0	34	449	903	705

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 24 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือสูงกว่าปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย เช่นเดียวกัน ดังนั้น สรุปได้ว่าพนักงานที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตแตกต่างกัน

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านสภาพคล่อง แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ปริญญาตรี	0 (0.0)	13 (0.6)	306 (14.6)	704 (33.7)	270 (12.9)
สูงกว่าปริญญาตรี	0 (0.0)	1 (0.0)	103 (4.9)	418 (20.0)	276 (13.2)
รวม	0	14	409	1122	546

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 25 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจซึ่งสูงกว่าระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาคือปริญญาตรียังไม่แน่ใจกับข้อคำถาม ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือสูงกว่าปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น สรุปได้ว่าพนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ปริญญาตรี	0 (0.0)	60 (2.9)	272 (13.0)	628 (30.0)	333 (15.9)
สูงกว่าปริญญาตรี	0 (0.0)	1 (0.0)	108 (5.2)	407 (19.5)	282 (13.5)
รวม	0	61	380	1035	615

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 26 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือสูงกว่าปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น สรุปได้ว่าพนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ แยกตามระดับการศึกษาสูงสุด

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ปริญญาตรี	0 (0.0)	22 (1.1)	385 (18.4)	618 (29.6)	268 (12.8)
สูงกว่าปริญญาตรี	0 (0.0)	5 (0.2)	122 (5.8)	321 (15.4)	350 (16.7)
รวม	0	27	507	939	618

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 27 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจซึ่งสูงกว่าระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดงให้เห็นถึงผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาคือปริญญาตรียังไม่แน่ใจกับข้อคำถาม ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาสูงสุดคือสูงกว่าปริญญาตรีมีความโน้มเอียงของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยเช่นเดียวกัน ดังนั้น สรุปได้ว่าพนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5.4 พนักงานที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

H_0 : พนักงานที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน

H_1 : พนักงานที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน จำแนกตามตำแหน่งงาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ						
การบริหารความเสี่ยง (ด้าน)	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-stat	P-value
ด้านกลยุทธ์	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	76.549	25.516	100.657	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	693	175.673	.253		
	รวม	696	252.222			
ด้านตลาด	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	57.571	19.190	70.847	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	693	187.713	.271		
	รวม	696	245.284			
ด้านเครดิต	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	44.516	14.839	44.690	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	693	230.098	.332		
	รวม	696	274.614			
ด้านสภาพคล่อง	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	24.446	8.149	28.732	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	693	196.536	.284		
	รวม	696	220.982			
ด้านปฏิบัติการ	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	37.488	12.496	39.752	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	693	217.842	.314		
	รวม	696	255.329			
ด้านกฎหมาย/ กฎระเบียบ	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	40.682	13.561	39.322	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	693	238.994	.345		
	รวม	696	279.676			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 28 พบว่า พนักงานที่มีตำแหน่งงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่ต่างกัน ทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านกลยุทธ์ แยกตามตำแหน่งงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
พนักงานปฏิบัติการ 2,3	0 (0.0)	0 (0.0)	26 (1.2)	13 (0.6)	0 (0.0)
พนักงานปฏิบัติการ 4,5	0 (0.0)	5 (0.2)	344 (16.5)	506 (24.2)	174 (8.3)
พนักงานปฏิบัติการ 6,7	0 (0.0)	1 (0.0)	65 (3.1)	254 (12.1)	94 (4.5)
พนักงานระดับบริหาร	0 (0.0)	1 (0.0)	9 (0.4)	247 (11.8)	352 (16.8)
รวม	0	7	444	1020	620

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 29 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกตำแหน่งงานมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ที่มีความโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยระดับความคิดเห็นที่มีค่าความถี่รวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วย พนักงานปฏิบัติการ 2, 3 มีระดับความคิดเห็นไม่แน่ใจสูงกว่าระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้ยังไม่เข้าใจกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ในบางประเด็น พนักงานปฏิบัติการ 4, 5 มีระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วยสูงสุด รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ ส่วนพนักงานระดับบริหารจะมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งสูงสุด ดังนั้น สรุปได้ว่าตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านตลาด แยกตามตำแหน่งงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
พนักงานปฏิบัติการ 2,3	0 (0.0)	0 (0.0)	26 (1.2)	13 (0.6)	0 (0.0)
พนักงานปฏิบัติการ 4,5	0 (0.0)	15 (0.7)	304 (14.5)	573 (27.4)	137 (6.6)
พนักงานปฏิบัติการ 6,7	0 (0.0)	2 (0.1)	86 (4.1)	231 (11.0)	95 (4.5)
พนักงานระดับบริหาร	0 (0.0)	1 (0.0)	43 (2.1)	252 (12.1)	313 (15.0)
รวม	0	18	459	1069	545

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 30 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกตำแหน่งงานมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดที่มีความโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยระดับความคิดเห็นที่มีค่าความถี่รวมสูงที่สุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วย พนักงานปฏิบัติการ 2, 3 มีระดับความคิดเห็นไม่แน่ใจสูงกว่าระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้ยังไม่เข้าใจกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดในบางประเด็น พนักงานปฏิบัติการ 4, 5 มีระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วยสูงสุด รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ ส่วนพนักงานระดับบริหารจะมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งสูงสุด ดังนั้น สรุปได้ว่าตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดแตกต่างกัน

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านเครดิต แยกตามตำแหน่งงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
พนักงานปฏิบัติการ 2,3	0 (0.0)	13 (0.6)	13 (0.6)	13 (0.6)	0 (0.0)
พนักงานปฏิบัติการ 4,5	0 (0.0)	7 (0.3)	291 (13.9)	440 (21.0)	291 (13.9)
พนักงานปฏิบัติการ 6,7	0 (0.0)	10 (0.5)	101 (4.8)	200 (9.6)	103 (4.9)
พนักงานระดับบริหาร	0 (0.0)	4 (0.2)	44 (2.1)	250 (12.0)	311 (14.9)
รวม	0	34	449	903	705

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 31 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกตำแหน่งงานมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่มีความโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยระดับความคิดเห็นที่มีค่าความถี่รวมสูงที่สุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วย พนักงานปฏิบัติการ 4, 5 มีระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วยสูงสุดและพนักงานระดับบริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งสูงสุด ดังนั้น สรุปได้ว่าตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตแตกต่างกัน

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
แยกตามตำแหน่งงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
พนักงานปฏิบัติการ 2,3	0 (0.0)	0 (0.0)	13 (0.6)	26 (1.2)	0 (0.0)
พนักงานปฏิบัติการ 4,5	0 (0.0)	12 (0.6)	274 (13.1)	531 (25.4)	212 (10.1)
พนักงานปฏิบัติการ 6,7	0 (0.0)	2 (0.1)	71 (3.4)	261 (12.5)	80 (3.8)
พนักงานระดับบริหาร	0 (0.0)	0 (0.0)	51 (2.4)	304 (14.5)	254 (12.1)
รวม	0	14	409	1122	546

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 32 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกตำแหน่งงานมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่มีความโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยระดับความคิดเห็นที่มีค่าความถี่รวมสูงที่สุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วย พนักงานปฏิบัติการ 2, 3 มีระดับความคิดเห็นไม่แน่ใจสูงกว่าระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้ยังไม่เข้าใจกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องในบางประเด็น พนักงานปฏิบัติการ 4, 5 มีระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วยสูงสุด รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ ส่วนพนักงานระดับบริหารจะมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยสูงสุดเช่นกัน แต่รองลงมาเป็นระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น สรุปได้ว่าตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องแตกต่างกัน

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านปฏิบัติการ แยกตามตำแหน่งงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
พนักงานปฏิบัติการ 2,3	0 (0.0)	13 (0.6)	13 (0.6)	13 (0.6)	0 (0.0)
พนักงานปฏิบัติการ 4,5	0 (0.0)	46 (2.2)	225 (10.8)	498 (23.8)	260 (12.4)
พนักงานปฏิบัติการ 6,7	0 (0.0)	1 (0.0)	103 (4.9)	212 (10.1)	98 (4.7)
พนักงานระดับบริหาร	0 (0.0)	1 (0.0)	39 (1.9)	312 (14.9)	257 (12.3)
รวม	0	61	380	1035	615

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 33 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกตำแหน่งงานมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่มีความโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยระดับความคิดเห็นที่มีค่าความถี่รวมสูงที่สุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วย พนักงานปฏิบัติการ 4, 5 พนักงานระดับบริหารมีระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วยสูงสุด รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนพนักงานปฏิบัติการ 6, 7 มีระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยสูงสุดเช่นกัน แต่รองลงมาเป็นระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ ดังนั้น สรุปได้ว่าตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการแตกต่างกัน

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ แยกตามตำแหน่งงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
พนักงานปฏิบัติการ 2,3	0 (0.0)	0 (0.0)	13 (0.6)	26 (1.2)	0 (0.0)
พนักงานปฏิบัติการ 4,5	0 (0.0)	16 (0.8)	301 (14.4)	477 (22.8)	235 (11.2)
พนักงานปฏิบัติการ 6,7	0 (0.0)	9 (0.4)	133 (6.4)	195 (9.3)	77 (3.7)
พนักงานระดับบริหาร	0 (0.0)	2 (0.1)	60 (2.9)	241 (11.5)	306 (14.6)
รวม	0	27	507	939	618

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 34 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกตำแหน่งงานมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ ที่มีความโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยระดับความคิดเห็นที่มีค่าความถี่รวมสูงที่สุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วย พนักงานปฏิบัติการ 4, 5 มีระดับความคิดเห็นคือเห็นด้วยสูงสุด รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ ส่วนพนักงานระดับบริหารจะมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่งสูงสุด ดังนั้น สรุปได้ว่า ตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5.5 พนักงานที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

H_0 : พนักงานที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ไม่แตกต่างกัน

H_1 : พนักงานที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน จำแนกตามสถานภาพสมรส

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารความเสี่ยง (ด้าน)	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-stat	P-value
ด้านกลยุทธ์	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	.448	.224	.618	.539
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	694	251.773	.363		
	รวม	696	252.222			
ด้านตลาด	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	.463	.231	.656	.519
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	694	244.821	.353		
	รวม	696	245.284			
ด้านเครดิต	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	.466	.233	.589	.555
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	694	274.148	.395		
	รวม	696	274.614			
ด้านสภาพคล่อง	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	1.046	.523	1.650	.193
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	694	219.936	.317		
	รวม	696	220.982			
ด้านปฏิบัติการ	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	1.767	.883	2.418	.090
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	694	253.562	.365		
	รวม	696	255.329			
ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	2	3.026	1.513	3.796	.023*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	694	276.650	.399		
	รวม	696	279.676			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 35 พบว่าพนักงานที่มีสถานภาพสมรสที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกัน 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านตลาด ด้านเครดิต ด้านสภาพคล่องและด้านปฏิบัติการ แต่สถานภาพสมรสที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ แยกตามสถานภาพสมรส

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
โสด	0 (0.0)	23 (1.1)	387 (18.5)	703 (33.6)	534 (25.5)
สมรส	0 (0.0)	4 (0.2)	119 (5.7)	225 (10.8)	84 (4.0)
หย่า/หม้าย/ แยกกันอยู่	0 (0.0)	0 (0.0)	1 (0.0)	11 (0.5)	0 (0.0)
รวม	0	27	507	939	618

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 36 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทุกสถานภาพสมรสมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีสถานภาพสมรสคือ โสด มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนพนักงานที่มีสถานภาพสมรสคือ สมรส มีระดับความคิดเห็นที่มีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย แต่รองลงมา ระดับความคิดเห็นอยู่ที่ไม่แน่ใจ ดังนั้น สรุปได้ว่า พนักงานที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5.6 พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

H₀: พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน

H_a: พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน
จำแนกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารความเสี่ยง (ด้าน)	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-stat	P-value
ด้านกลยุทธ์	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	6	66.673	11.112	41.323	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	690	185.549	.269		
	รวม	696	252.222			
ด้านตลาด	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	6	54.564	9.094	32.901	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	690	190.720	.276		
	รวม	696	245.284			
ด้านเครดิต	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	6	32.141	5.357	15.244	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	690	242.472	.351		
	รวม	696	274.614			
ด้านสภาพคล่อง	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	6	29.605	4.934	17.790	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	690	191.377	.277		
	รวม	696	220.982			
ด้านปฏิบัติการ	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	6	33.925	5.654	17.621	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	690	221.404	.321		
	รวม	696	255.329			
ด้านกฎหมาย/ กฎระเบียบ	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	6	25.367	4.228	11.471	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	690	254.310	.369		
	รวม	696	279.676			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 37 พบว่าพนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่ต่างกันจะมีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่ต่างกัน ทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์
แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
น้อยกว่า 1 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	120 (5.7)	102 (4.9)	30 (1.4)
1 – 3 ปี	0 (0.0)	5 (0.2)	245 (11.7)	385 (18.4)	151 (7.2)
ตั้งแต่ 3 - 5 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	36 (1.7)	135 (6.5)	33 (1.6)
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	0 (0.0)	1 (0.0)	8 (0.4)	50 (2.4)	25 (1.2)
ตั้งแต่ 10 – 15 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	3 (0.1)	98 (4.7)	154 (7.4)
ตั้งแต่ 15 – 20 ปี	0 (0.0)	1 (0.0)	19 (0.9)	117 (5.6)	136 (6.5)
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	0 (0.0)	0 (0.0)	13 (0.6)	133 (6.4)	91 (4.4)
รวม	0	7	444	1020	620

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 38 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานทุกช่วงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี ส่วนมากมีระดับความคิดเห็นไม่แน่ใจ พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับไม่แน่ใจ ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ ส่วนพนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10-20 ปี มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ระดับความคิดเห็นที่มีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย ดังนั้น สรุปได้ว่าพนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านตลาด แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
น้อยกว่า 1 ปี	0 (0.0)	7 (0.3)	120 (5.7)	101 (4.8)	24 (1.1)
1 – 3 ปี	0 (0.0)	8 (0.4)	211 (10.1)	446 (21.3)	121 (5.8)
ตั้งแต่ 3 - 5 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	45 (2.2)	132 (6.3)	27 (1.3)
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	0 (0.0)	2 (0.1)	9 (0.4)	50 (2.4)	23 (1.1)
ตั้งแต่ 10 – 15 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	25 (1.2)	103 (4.9)	127 (6.1)
ตั้งแต่ 15 – 20 ปี	0 (0.0)	1 (0.0)	28 (1.3)	114 (5.5)	130 (6.2)
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	0 (0.0)	0 (0.0)	21 (1.0)	123 (5.9)	93 (4.4)
รวม	0	18	459	1069	545

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 39 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานทุกช่วงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี ส่วนมากมีระดับความคิดเห็นไม่แน่ใจ พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 1-5 ปี มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ ส่วนพนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10-20 ปี มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ระดับความคิดเห็นที่มีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย ดังนั้น สรุปได้ว่าพนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดแตกต่างกัน

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต
แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
น้อยกว่า 1 ปี	0 (0.0)	16 (0.8)	108 (5.2)	82 (3.9)	46 (2.2)
1 – 3 ปี	0 (0.0)	4 (0.2)	195 (9.3)	327 (15.6)	260 (12.4)
ตั้งแต่ 3 - 5 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	46 (2.2)	128 (6.1)	30 (1.4)
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	12 (0.6)	48 (2.3)	24 (1.1)
ตั้งแต่ 10 – 15 ปี	0 (0.0)	4 (0.2)	48 (2.3)	71 (3.4)	132 (6.3)
ตั้งแต่ 15 – 20 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	22 (1.1)	165 (7.9)	86 (4.1)
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	0 (0.0)	10 (0.5)	18 (0.9)	82 (3.9)	127 (6.1)
รวม	0	34	449	903	705

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 40 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานทุกช่วงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี ส่วนมากมีระดับความคิดเห็นไม่แน่ใจ พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 3-10 ปีและ 15-20 ปี มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย ส่วนพนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ระดับความคิดเห็นที่มีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น สรุปได้ว่า พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตแตกต่างกัน

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
น้อยกว่า 1 ปี	0 (0.0)	1 (0.0)	108 (5.2)	111 (5.3)	32 (1.5)
1 – 3 ปี	0 (0.0)	12 (0.6)	175 (8.4)	429 (20.5)	170 (8.1)
ตั้งแต่ 3 - 5 ปี	0 (0.0)	1 (0.0)	30 (1.4)	132 (6.3)	41 (2.0)
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	14 (0.7)	45 (2.2)	25 (1.2)
ตั้งแต่ 10 – 15 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	51 (2.4)	139 (6.6)	65 (3.1)
ตั้งแต่ 15 – 20 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	18 (0.9)	124 (5.9)	131 (6.3)
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	0 (0.0)	0 (0.0)	13 (0.6)	142 (6.8)	82 (3.9)
รวม	0	14	409	1122	546

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 41 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานทุกช่วงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี-3ปี ส่วนมากมีระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยมากที่สุด รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 3ปี-20 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยี่ง ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น สรุปได้ว่า พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องแตกต่างกัน

ตารางที่ 42 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านปฏิบัติการ แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
น้อยกว่า 1 ปี	0 (0.0)	38 (1.8)	63 (3.0)	111 (5.3)	40 (1.9)
1 – 3 ปี	0 (0.0)	21 (1.0)	176 (8.4)	376 (18.0)	213 (10.2)
ตั้งแต่ 3 - 5 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	50 (2.4)	112 (5.4)	42 (2.0)
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	0 (0.0)	1 (0.0)	18 (0.9)	35 (1.7)	30 (1.4)
ตั้งแต่ 10 – 15 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	38 (1.8)	140 (6.7)	77 (3.7)
ตั้งแต่ 15 – 20 ปี	0 (0.0)	1 (0.0)	15 (0.7)	155 (7.4)	102 (4.9)
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	0 (0.0)	0 (0.0)	20 (1.0)	106 (5.1)	111 (5.3)
รวม	0	61	380	1035	615

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ตารางที่ 42 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานทุกช่วงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 3-5 ปี มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจ ส่วนพนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 5-20 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ระดับความคิดเห็นที่มีค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น สรุปได้ว่า พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการแตกต่างกัน

ตารางที่ 43 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ แยกตามระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
น้อยกว่า 1 ปี	0 (0.0)	1 (0.0)	123 (5.9)	91 (4.4)	37 (1.8)
1 – 3 ปี	0 (0.0)	17 (0.8)	198 (9.5)	386 (18.5)	185 (8.8)
ตั้งแต่ 3 - 5 ปี	0 (0.0)	1 (0.0)	38 (1.8)	99 (4.7)	66 (3.2)
ตั้งแต่ 5 - 10 ปี	0 (0.0)	1 (0.0)	8 (0.4)	51 (2.4)	24 (1.1)
ตั้งแต่ 10 – 15 ปี	0 (0.0)	0 (0.0)	41 (2.0)	108 (5.2)	106 (5.1)
ตั้งแต่ 15 – 20 ปี	0 (0.0)	4 (0.2)	37 (1.8)	111 (5.3)	121 (5.8)
ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	0 (0.0)	3 (0.1)	62 (3.0)	93 (4.4)	79 (3.8)
รวม	0	27	507	939	618

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 43 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานทุกระยะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ ที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 1 ปี-3 ปี ส่วนมากมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับไม่แน่ใจ พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 3 ปี-20 ปีขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น สรุปได้ว่า พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5.7 พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

H₀: พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน

H₁: พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน

ตารางที่ 44 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้าน
จำแนกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารความเสี่ยง (ด้าน)	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-stat	P-value
ด้านกลยุทธ์	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	59.875	14.969	53.853	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	692	192.346	.278		
	รวม	696	252.222			
ด้านตลาด	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	50.612	12.653	44.978	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	692	194.672	.281		
	รวม	696	245.284			
ด้านเครดิต	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	20.082	5.021	13.650	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	692	254.531	.368		
	รวม	696	274.614			
ด้านสภาพคล่อง	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	22.829	5.707	19.931	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	692	198.153	.286		
	รวม	696	220.982			
ด้านปฏิบัติการ	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	25.184	6.296	18.930	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	692	230.146	.333		
	รวม	696	255.329			

ตารางที่ 44 (ต่อ)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การบริหารความเสี่ยง (ด้าน)	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F-stat	P- value
ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	23.313	5.828	15.732	.000*
	ความแตกต่างภายในกลุ่ม	692	256.364	.370		
	รวม	696	279.676			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 44 พบว่าพนักงานที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 45 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง
ด้านกลยุทธ์ แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10,000–20,000 บาท	0 (0.0)	5 (0.2)	364 (17.4)	486 (23.2)	168 (8.0)
20,001–30,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	41 (2.0)	133 (6.4)	60 (2.9)
30,001- 40,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	7 (0.3)	145 (6.9)	97 (4.6)
40,001–50,000 บาท	0 (0.0)	2 (0.1)	21 (1.0)	140 (6.7)	200 (9.6)
มากกว่า50,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	11 (0.5)	116 (5.5)	95 (4.5)
รวม	0	7	444	1020	620

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 45 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทุกช่วงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 10,000-20,000 บาท ส่วนมากมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับไม่แน่ใจ พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001-50,000 บาทขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น สรุปได้ว่า พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์แตกต่างกัน

ตารางที่ 46 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10,000–20,000บาท	0 (0.0)	15 (0.7)	333 (15.9)	546 (26.1)	129 (6.2)
20,001–30,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	40 (1.9)	136 (6.5)	58 (2.8)
30,001- 40,000 บาท	0 (0.0)	1 (0.0)	21 (1.0)	150 (7.2)	77 (3.7)
40,001–50,000บาท	0 (0.0)	2 (0.1)	49 (2.3)	163 (7.8)	149 (7.1)
มากกว่า50,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	16 (0.8)	74 (3.5)	132 (6.3)
รวม	0	18	459	1069	545

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 46 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทุกช่วงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด ที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 10,000-20,000 บาท ส่วนมากมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับไม่แน่ใจ พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001-50,000 บาทขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าความถี่

สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น สรุปได้ว่า พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดแตกต่างกัน

ตารางที่ 47 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10,000–20,000 บาท	0 (0.0)	20 (1.0)	302 (14.4)	416 (19.9)	285 (13.6)
20,001–30,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	56 (2.7)	122 (5.8)	56 (2.7)
30,001- 40,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	22 (1.1)	123 (5.9)	104 (5.0)
40,001–50,000 บาท	0 (0.0)	4 (0.2)	31 (1.5)	174 (8.3)	154 (7.4)
มากกว่า50,000 บาท	0 (0.0)	10 (0.5)	38 (1.8)	68 (3.3)	106 (5.1)
รวม	0	34	449	903	705

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 47 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทุกช่วงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 10,000-20,000 บาท ส่วนมากมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับไม่แน่ใจ พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 30,001-50,000 บาทขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น สรุปได้ว่า พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตแตกต่างกัน

ตารางที่ 48 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง
แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10,000–20,000 บาท	0 (0.0)	13 (0.6)	283 (13.5)	540 (25.8)	187 (8.9)
20,001–30,000 บาท	0 (0.0)	1 (0.0)	43 (2.1)	130 (6.2)	60 (2.9)
30,001- 40,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	12 (0.6)	171 (8.2)	66 (3.2)
40,001–50,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	43 (2.1)	159 (7.6)	161 (7.7)
มากกว่า50,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	28 (1.3)	122 (5.8)	72 (3.4)
รวม	0	14	409	1122	546

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 48 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทุกช่วงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 10,000-20,000 บาท ส่วนมากมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับไม่แน่ใจ พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001-50,000 บาทขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น สรุปได้ว่า พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องแตกต่างกัน

ตารางที่ 49 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ
แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10,000–20,000 บาท	0 (0.0)	59 (2.8)	236 (11.3)	488 (23.3)	240 (11.5)
20,001–30,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	60 (2.9)	109 (5.2)	65 (3.1)
30,001- 40,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	38 (1.8)	135 (6.5)	76 (3.6)
40,001–50,000 บาท	0 (0.0)	2 (0.1)	25 (1.2)	166 (7.9)	170 (8.1)
มากกว่า 50,000 บาท	0 (0.0)	0 (0.0)	21 (1.0)	137 (6.6)	64 (3.1)
รวม	0	61	380	1035	615

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 49 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทุกช่วงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 10,000-40,000 บาทและตั้งแต่ 50,000 บาทขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ระดับความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 40,000-50,000 บาท มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น สรุปได้ว่า พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการแตกต่างกัน

ตารางที่ 50 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ
แยกตามระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น				
	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	เห็นด้วย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10,000–20,000บาท	0 (0.0)	17 (0.8)	316 (15.1)	484 (23.1)	206 (9.9)
20,001–30,000 บาท	0 (0.0)	1 (0.0)	47 (2.2)	97 (4.6)	89 (4.3)
30,001- 40,000 บาท	0 (0.0)	1 (0.0)	45 (2.2)	127 (6.1)	76 (3.6)
40,001–50,000บาท	0 (0.0)	7 (0.3)	53 (2.5)	115 (5.5)	188 (9.0)
มากกว่า50,000 บาท	0 (0.0)	1 (0.0)	46 (2.2)	116 (5.5)	59 (2.8)
รวม	0	27	507	939	618

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

จากตารางที่ 50 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนทุกช่วงมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบที่มีค่าเฉลี่ยรวมสูงสุดอยู่ที่ระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วย พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 10,000-20,000 บาท ส่วนมากมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับไม่แน่ใจ พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001-50,000 บาทขึ้นไป มีระดับความคิดเห็นโน้มเอียงไปในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ค่าความถี่สูงสุดอยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนั้น สรุปได้ว่า พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 5.8 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยง

H_0 : ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น

H_1 : ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็น

ตารางที่ 51 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ในแต่ละด้าน

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจ และความคิดเห็นในแต่ละด้าน	χ^2	P-value
1.ด้านกลยุทธ์	206.187	0.000*
2.ด้านตลาด	220.833	0.000*
3.ด้านเครดิต	209.281	0.000*
4.ด้านสภาพคล่อง	215.216	0.000*
5.ด้านปฏิบัติการ	156.639	0.000*
6.ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	214.792	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 51 พบว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานธนาคารออมสิน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจากค่า p-value มีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

หมายเหตุ : ผลการวิจัยที่ได้ตามตารางที่ 51 ได้ทำการรวมกลุ่มของตัวแปรที่ใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน เนื่องจากตารางข้อมูลมีค่าความถี่ที่คาดหวังที่น้อยกว่า 1 หรือมีค่าน้อยกว่า 5 เกินร้อยละ 20 ของจำนวนกลุ่มทั้งหมดของตัวแปร

สมมติฐานที่ 5.9 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีความเกี่ยวข้องกันกับระดับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยง

H_0 : ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็น

H_1 : ระดับการรับรู้การบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็น

ตารางที่ 52 ความเกี่ยวข้องกันระหว่างระดับการรับรู้และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ในแต่ละด้าน

การรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง กับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงาน ในศูนย์ EVM	γ	P-value
1.ด้านกลยุทธ์	0.684	0.000*
2.ด้านตลาด	0.505	0.000*
3.ด้านเครดิต	0.414	0.000*
4.ด้านสภาพคล่อง	0.474	0.000*
5.ด้านปฏิบัติการ	0.429	0.000*
6.ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	0.403	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

จากตารางที่ 52 พบว่า ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์มีความเกี่ยวข้องกันกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ทั้ง 6 ด้านเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากค่า Gamma (γ) มีค่าเป็นบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยแยกอธิบายความเกี่ยวข้องกันในแต่ละด้าน ดังนี้

ในการศึกษาความเกี่ยวข้องกันระหว่างระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในด้านกลยุทธ์ ปรากฏว่า $\gamma = 0.684$ สามารถอธิบายได้ว่า ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงสามารถคาดคะเนระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ได้ ในทิศทางเดียวกัน การคาดคะเนนี้ลดโอกาสผิดพลาดได้ ร้อยละ 68.40

ข้อวิจารณ์

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสินในการบริหารความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อเป้าหมายทางธุรกิจ” ซึ่งการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาวิจัยหลายตัวแปร โดยผลการศึกษาวิจัยมีรายละเอียดดังนี้

ในภาพรวมพบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี อยู่ในตำแหน่งงานพนักงานปฏิบัติการ 4, 5 มีสถานภาพโสด ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 1-3 ปีและมีระดับรายได้เฉลี่ย 10,000 – 20,000 บาทต่อเดือน

ระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.53 - 0.96 ทั้งนี้เป็นเพราะฝ่ายบริหารความเสี่ยงมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการโดยให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและทำ Workshop เพื่อให้พนักงานสามารถนำความรู้ความเข้าใจมาปรับใช้กับการทำงานได้จริง พร้อมสร้างความตระหนักในการบริหารความเสี่ยง โดยเฉพาะพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการสร้างรายได้ให้กับธนาคาร การดำเนินงานของหน่วยงานดังกล่าวมีความเสี่ยงสูงหากเกิดความผิดพลาดเพียงเล็กน้อยอาจส่งผลกระทบต่อเป้าหมายหรือรายได้ของธนาคาร ความพยายามผลักดันให้พนักงานทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงการบริหารความเสี่ยง จึงส่งผลให้พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างดี

ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.85 – 4.24 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พนักงานในธนาคารออมสินต่างให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง โดยเข้าร่วมรับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทุกครั้งที่ฝ่ายบริหารความเสี่ยงมีการจัดอบรมและฝ่ายบริหารความเสี่ยงยังเพิ่มช่องทางการสื่อสารเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงผ่านจุดสารบทความของธนาคารออมสิน ผ่านคู่มือบริหารความเสี่ยงฉบับการ์ตูนที่สามารถเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยงได้ง่าย ผ่านเสียงตามสายของธนาคารออมสินและผ่าน KM Club ใน Intranet ของธนาคาร เป็นสาเหตุที่ทำให้พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ได้รับข้อมูล

ข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง จึงมีผลทำให้พนักงานมีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างดี

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงด้านตลาด การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและการบริหารความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ/กฎหมาย พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้านเป็นอย่างดี พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM เห็นด้วยกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน จากข้อคำถามทั้ง 18 ข้อ ที่แบ่งด้านละ 3 ข้อ โดยพนักงาน เห็นด้วยกับข้อคำถามทั้ง 17 ข้อ มีข้อที่ 8 เรื่องการเร่งออกผลิตภัณฑ์ใหม่โดยมิได้ทดสอบก่อนจะมีความเสี่ยงเป็นอย่างมาก เป็นข้อคำถามในการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ที่พนักงานเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อคำถามนี้ อาจเป็นเพราะปัจจุบันธุรกิจธนาคารมีการแข่งขันค่อนข้างสูง ดังนั้นธนาคารหลายแห่งรวมทั้งธนาคารออมสินต่างเร่งออกผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าอย่างเร่งด่วน โดยมิได้มีการทดสอบความต้องการของตลาดก่อน มีความเสี่ยงที่อาจทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ออกมาใหม่อย่างเร่งด่วนนั้น อาจไม่ได้รับการตอบสนองจากลูกค้าอย่างที่ตั้งเป้าหมายไว้ เป็นความเสี่ยงของธนาคารที่มีเพิ่มขึ้น

อย่างไรก็ตาม การที่พนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน เป็นอย่างดี แต่มีระดับความคิดเห็นเพียงเห็นด้วยกับข้อคำถามทั้งที่ควรจะมีระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อคำถาม อาจเป็นเพราะพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM บางส่วนมีความเห็นว่า เครื่องมือที่สายงานบริหารความเสี่ยงได้นำมาใช้ในการบริหารความเสี่ยงมีค่อนข้างมาก พนักงานต้องนำเครื่องมือต่างๆเหล่านั้นมาใช้ในการปฏิบัติงานและจัดทำรายงานส่งให้สายงานบริหารความเสี่ยงทุกเดือนเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการเพิ่มงานให้กับพนักงาน อีกทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้านหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ไม่ได้ใช้เครื่องมือครบทุกประเภท เนื่องจากการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานเผชิญกับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ดังนั้นหน่วยงานที่ไม่ได้ใช้บางเครื่องมือ อาจไม่เห็นความสำคัญของเครื่องมือเหล่านั้นจึงมีความคิดเห็นในบางข้อคำถามในเชิงไม่แน่ใจหรือไม่เห็นด้วย

การวิจัยครั้งนี้ ทดสอบสมมติฐานทั้งหมด 5 สมมติฐานหลัก ประกอบด้วย สมมติฐานย่อย 9 สมมติฐาน ปรากฏว่า ผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 7 สมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ 2 สมมติฐาน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันจะมีระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไม่ได้เฉพาะเจาะจงแก่พนักงานที่มีระดับการศึกษาระดับสูงเท่านั้น แต่ได้กระจายความรู้ให้กับพนักงานทุกคนในองค์กรเท่าๆกัน ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น จดสารธนาคารอมสิน เว็บไซต์ฝ่ายบริหารความเสี่ยงและคู่มือฉบับกึ่งต้นของสายงานบริหารความเสี่ยง เป็นต้น ทำให้ระดับการศึกษาไม่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

สมมติฐานที่ 2 พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันจะมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่สูงสุด แตกต่างกันมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารความเสี่ยงเป็นเรื่องที่เข้าใจยากและมีความซับซ้อนพอสมควร เนื่องจากงานในแต่ละหน่วยงานมีค่อนข้างมาก ภายในหน่วยงานจึงมีการแบ่งงานกันทำและการนำเครื่องมือเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงไปใช้ในการปฏิบัติงานจะอยู่ในบางขั้นตอนเท่านั้น ดังนั้น พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM บางคนที่ไม่ได้คลุกคลีกับการบริหารความเสี่ยง อาจทำให้มีการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงค่อนข้างน้อย อีกทั้งปัจจัยส่วนบุคคลเช่นระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานที่พิจารณาได้จากตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปัจจัยต่างๆเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของคนด้วยเช่นกัน

สมมติฐานที่ 3 พนักงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าระดับการศึกษามีส่วนทำให้พนักงานมีความคิดเห็นในมุมมองที่กว้างขึ้น ผู้สำเร็จการศึกษาระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีส่วนใหญ่จะมีความคิดเห็นในเชิงวิเคราะห์ที่มากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า เนื่องจากการศึกษาในระดับ

ปริญญาตรีและระดับที่สูงกว่าปริญญาตรีมีความแตกต่างกัน ดังนั้นผู้ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจึงมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันด้วย

สมมติฐานที่ 4 พนักงานที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีตำแหน่งงานที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยตำแหน่งงานมีความสอดคล้องกับระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เมื่อระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ดังนั้นตำแหน่งงานจึงมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้วย

สมมติฐานที่ 5 พนักงานที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบที่แตกต่างกัน จากตารางที่ 36 เปรียบเทียบค่าความถี่ของระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ แยกตามสถานภาพสมรส พบว่าพนักงานที่สถานภาพสมรสคือโสด จะมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับเห็นด้วย รองลงมาคือระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่ผู้ที่มีสถานภาพสมรสคือ สมรส จะมีระดับความคิดเห็นที่เห็นด้วยกับไม่แน่ใจใกล้เคียงกัน โดยผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มที่ระดับความคิดเห็นที่ไม่แน่ใจอาจมีความรู้หรือการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่ผิดพลาดหรือไม่ทราบถึงความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ ฝ่ายบริหารความเสี่ยงควรเข้ามาให้ความรู้กับคนกลุ่มนี้ เนื่องจากกรณีที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบที่ไม่ถูกต้อง อาจทำให้พนักงานละเลยการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบอาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง รายได้ และความเชื่อมั่นของธนาคารได้

สมมติฐานที่ 6 พนักงานที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันย่อมได้รับการปลูกฝังและการสร้างความตระหนักในการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน อีกทั้ง ผู้มีประสบการณ์ทำงานที่มากกว่าจะมีมุมมองในการดำเนินงานที่กว้างกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย

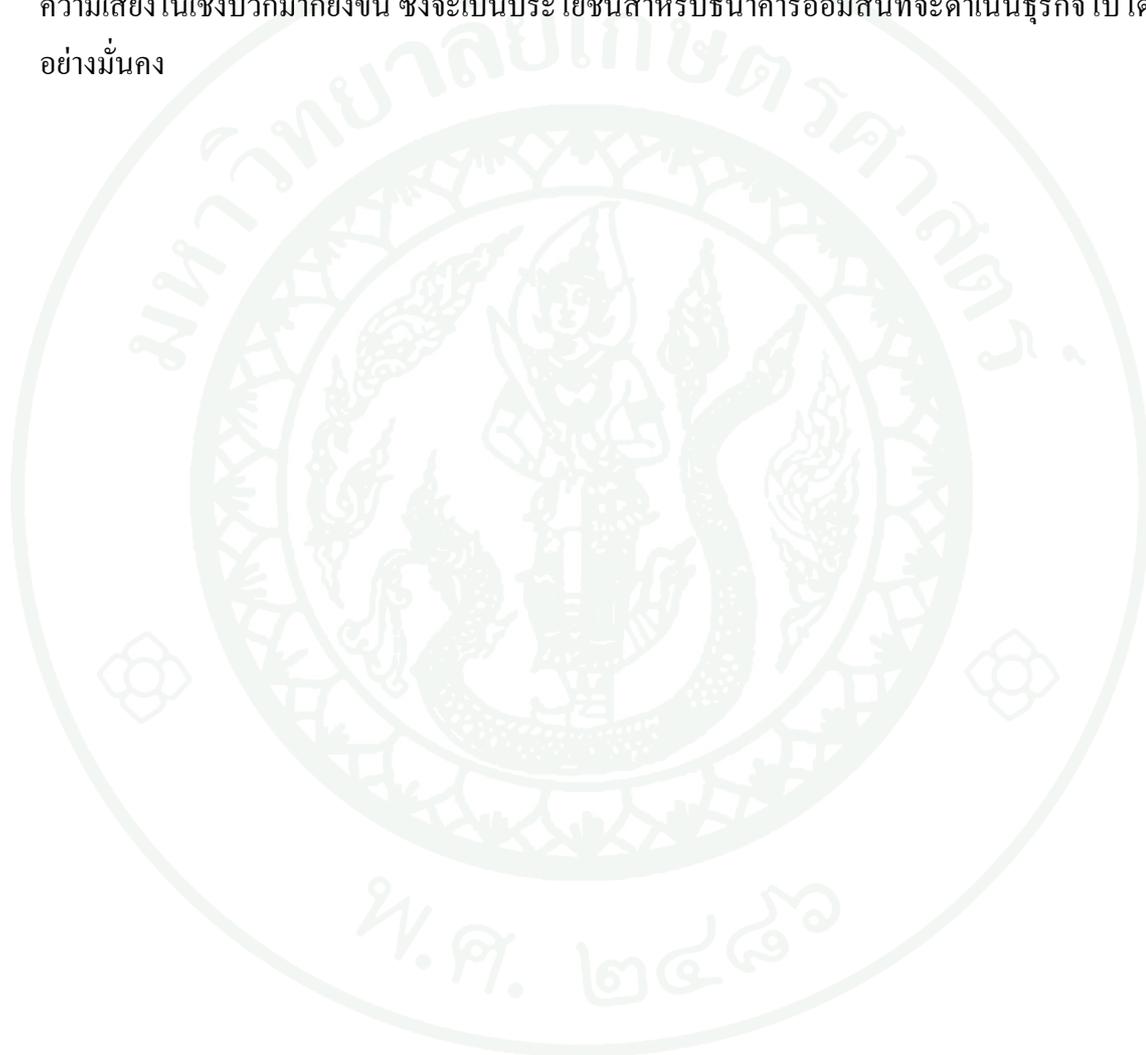
และสามารถมองเห็นความเสี่ยงในการปฏิบัติงานได้มากกว่า จึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในเชิงบวกมากกว่าผู้ที่มิมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อย

สมมติฐานที่ 7 พนักงานที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยระดับรายได้ต่อเดือนของพนักงานมีความสอดคล้องกับระยะเวลาในการปฏิบัติงานและตำแหน่งงาน เมื่อระยะเวลาในการปฏิบัติงานและตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ดังนั้นระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจึงมีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้วย

สมมติฐานที่ 8 ระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับความรู้และความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นไปตามข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า เมื่อพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น จะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าพนักงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงที่จะช่วยลดโอกาสที่จะทำให้หน่วยงานไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นหากหน่วยงานไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย ซึ่งหน่วยงานในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์เป็นหน่วยงานที่สร้างรายได้หลักให้กับธนาคารออมสิน ดังนั้นการไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ขององค์กรอาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของธนาคารออมสินได้

สมมติฐานที่ 9 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีความเกี่ยวข้องกันกับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับการรับรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมีความเกี่ยวข้องกัน ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ความแตกต่างในระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้านถูกอธิบายโดยระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงโดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าธนาคารออมสินมีช่องทางในการสื่อสารเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่หลากหลายและมีจำนวนมาก เช่น การสื่อสารผ่านทาง Intranet ของธนาคารออมสิน การจัดทำ KM Club (Knowing Management Club) ของสาย

งานบริหารความเสี่ยง การให้ความรู้ผ่าน E-Learning การเผยแพร่ความรู้ผ่านจุลสารธนาคารออมสินและการจัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยงฉบับการ์ตูน เป็นต้น รวมทั้งยังมีเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยง เช่น การจัดทำ Risk Map เพื่อเชื่อมโยงความเสี่ยงทั้งองค์กร การนำ Credit Scoring และ Credit Rating มาใช้ในการจัดลำดับชั้นลูกหนี้เพื่อช่วยในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อ เป็นต้น ช่องทางการสื่อสารต่างๆเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้พนักงานทุกคนได้รับรู้และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงจึงส่งผลให้พนักงานทุกคนมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในเชิงบวกมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับธนาคารออมสินที่จะดำเนินธุรกิจไปได้ อย่างมั่นคง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้และความเข้าใจของพนักงานธนาคารออมสินที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและศึกษาความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสินที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยง มาใช้ในการวางแผนเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและใช้ในการพิจารณาคัดเลือกพนักงานให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ประชากร คือ พนักงานทุกคนที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ รวมทั้งสิ้น 992 คน ได้แจกแบบสอบถามให้กับพนักงานทุกคนและได้รับกลับคืนมา 697 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.26 ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามมาทำการประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test สำหรับตัวแปรกลุ่ม 2 กลุ่ม ค่า one way ANOVA สำหรับตัวแปรกลุ่มมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสเกลนามกำหนด (Nominal) และใช้สถิติทดสอบ Kruskal's gamma หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสเกลอันดับ (Ordinal) ซึ่งผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย คือ พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์ ของธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ จำนวน 697 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 61.8 ตำแหน่งงานของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่จะมีตำแหน่งงานในระดับพนักงานปฏิบัติการ 4, 5 คิดเป็นร้อยละ 49.2

สถานภาพสมรรถส่วนใหญ่เป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 78.8 ระยะเวลาในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วง 1 – 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.6 ส่วนใหญ่มีระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.9

การรับรู้และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

โดยภาพรวมระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างดี โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.85 – 4.24 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า พนักงานในธนาคารออมสินต่างให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยง โดยเข้าร่วมรับการอบรมเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทุกครั้ง ที่ฝ่ายบริหารความเสี่ยงมีการจัดอบรมและฝ่ายบริหารความเสี่ยงยังเพิ่มช่องทางการสื่อสารเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงผ่านจุดสารบทความของธนาคารออมสิน ผ่านคู่มือบริหารความเสี่ยงฉบับการ์ตูนที่สามารถเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยงได้ง่าย ผ่านเสียงตามสายของธนาคารออมสินและผ่าน KM Club ใน Intranet ของธนาคาร

ส่วนระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง พบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM มีระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจเป็นฝ่ายบริหารความเสี่ยงมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงและทำ Workshop เพื่อให้พนักงานสามารถนำความรู้ความเข้าใจมาปรับใช้กับการทำงานได้จริง พร้อมสร้างความตระหนักในการบริหารความเสี่ยง โดยเฉพาะพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักในการสร้างรายได้ให้กับธนาคาร จึงเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM มีการรับรู้และความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างดี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ในภาพรวมพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การบริหารความเสี่ยงด้านตลาด การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและการบริหารความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ/กฎหมาย พบว่า พนักงานที่

ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้านเป็นอย่างดี สามารถแยกพิจารณารายได้ ดังนี้

การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM มีแนวโน้มของระดับความคิดเห็นที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องการจัดโครงสร้างองค์กรมีความสำคัญต่อการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนเรื่องที่มีความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องฐานข้อมูลความเสี่ยง (Risk Data Mart) จะเป็นฐานข้อมูลความเสี่ยงที่ธนาคารนำไปใช้ในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าฐานข้อมูลความเสี่ยง (Risk Data Mart) เป็นเครื่องมือที่สายงานบริหารความเสี่ยงตั้งใจที่จะพัฒนาฐานข้อมูลขึ้นมา แต่ในปัจจุบันยังอยู่ระหว่างดำเนินการ จึงทำให้พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM ยังไม่เห็นประโยชน์ของฐานข้อมูลความเสี่ยงเท่าที่ควร

การบริหารความเสี่ยงด้านตลาด พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM มีแนวโน้มของระดับความคิดเห็นที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องการกำหนดเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) และมีการทบทวนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างสม่ำเสมอ ช่วยลดโอกาสเกิดความเสี่ยง ส่วนเรื่องที่มีความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องการนำแบบจำลอง Value at Risk (VaR) มาใช้ในการประเมินมูลค่าความเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมภายใต้ภาวะปกติ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยงานที่นำแบบจำลอง Value at Risk (VaR) ไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงมีเพียงหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์การลงทุนและตราสารทางการเงินเท่านั้น ทำให้ผลการวิจัยที่ได้รับมีความเห็นด้วยน้อยที่สุดเพราะหน่วยงานอื่นที่ไม่ได้ใช้แบบจำลอง Value at Risk (VaR) นี้ อาจไม่ทราบถึงคุณประโยชน์ของแบบจำลอง จึงมีความคิดเห็นเฉลี่ยต่อข้อคำถามนี้น้อยที่สุด

การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM มีแนวโน้มของระดับความคิดเห็นที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องการให้สินเชื่อกินมูลค่าที่แท้จริงของหลักประกันและการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่แท้จริงของหลักประกัน อาจทำให้เกิดความเสี่ยงเพิ่มขึ้น ส่วนเรื่องที่มีความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องระบบงาน Credit Scoring ช่วยให้นักการสามารถประเมินมูลค่าสินเชื่อกของลูกค้าแต่ละรายได้อย่างมั่นใจและรวดเร็ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการประเมินมูลค่าสินเชื่อกของลูกค้าไม่ได้ใช้เพียงระบบงาน Credit scoring เท่านั้น พนักงานวิเคราะห์สินเชื่อยังต้องใช้ข้อมูลอื่น ๆ ร่วมพิจารณาด้วย เช่น ข้อมูลเครดิตบูโร ข้อมูลประวัติการชำระหนี้ของลูกค้าและข้อมูลบริษัทของลูกค้า เป็นต้น อีกทั้งการให้ข้อมูลของ

ลูกค้าหรือพนักงานสาขาอาจบันทึกข้อมูลที่เป็นเท็จได้ เพื่อให้ได้สินเชื่อ ดังนั้นระบบงาน Credit scoring จึงเป็นเพียงตัวช่วยในการคัดแยกประเภทลูกค้าเท่านั้น

การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM มีแนวโน้มของระดับความคิดเห็นที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องการรายงานติดตามความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง นำเสนอผู้บริหารจะช่วยลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับธนาคาร ส่วนเรื่องที่มีความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องการกำหนดสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) และเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) และทบทวนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ช่วยลดความเสี่ยงได้ ทั้งนี้เพราะธนาคารออมสินมีสภาพคล่องสูงมาก ดังนั้นพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM มีความคิดเห็นว่าการกำหนดสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) และเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) ไม่ได้ช่วยลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เพราะธนาคารออมสินยังไม่เคยเกิดปัญหาการขาดสภาพคล่อง พนักงานจึงไม่ทราบถึงประโยชน์ของการกำหนดสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง อีกทั้งการรายงานสภาพคล่องต่อคณะกรรมการบริหารของธนาคารออมสินอย่างสม่ำเสมอช่วยลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง สัญญาณเตือนระดับความเสี่ยงจึงไม่มีประโยชน์ในการใช้งานเท่าใดนัก

การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM มีแนวโน้มของระดับความคิดเห็นที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องการประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง (Risk Control Self Assessments: RCSA) จะช่วยให้หน่วยงานทราบถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ส่วนเรื่องที่มีความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องทุกฝ่ายงานควรมีเจ้าหน้าที่ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk Officer: ORO) ที่เป็นตัวแทนในการประสานงานกับฝ่ายบริหารความเสี่ยง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าหน่วยงานมองว่าการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่เป็นตัวแทนหน่วยงานเพียง 2 ท่าน เป็นการเพิ่มงานให้กับตัวแทนหน่วยงาน ซึ่งงานหลักก็มีจำนวนมากและงานที่ฝ่ายบริหารความเสี่ยงมอบหมายเพิ่มเติมอีกเป็นจำนวนมากเช่นกัน ดังนั้นหน่วยงานจึงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อคำถามนี้น้อยที่สุด

การบริหารความเสี่ยงด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM มีแนวโน้มของระดับความคิดเห็นที่ระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีความคิดเห็นเฉลี่ยมากที่สุดในเรื่องกฎระเบียบข้อบังคับทั้งภายในและภายนอกธนาคารที่ไม่ชัดเจน เป็นสาเหตุให้เกิดการตีความที่ไม่ถูกต้องก่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่ผิดพลาด คลาดเคลื่อนได้ ส่วนเรื่องที่มีความคิดเห็นเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เรื่องการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบข้อบังคับก่อให้เกิดความเสี่ยงเนื่องจากไม่

สามารถปรับตัวและปฏิบัติตามได้ เนื่องจากหน่วยงานได้มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานอยู่เสมอ พนักงานส่วนใหญ่จึงมีความคิดเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบข้อบังคับถึงแม้จะมีความเสี่ยง แต่หน่วยงานสามารถควบคุมความเสี่ยงนั้นได้ จึงมีผู้เห็นด้วยกับข้อคำถามนี้น้อยที่สุด

ผลการทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับความคิดเห็นของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน ซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด 5 สมมติฐาน พบว่า

1.1 พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันจะมีระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาสูงสุดที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

1.2 พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันจะมีระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า พนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานปัจจุบัน สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันจะมีผลต่อระดับการรับรู้ที่แตกต่างกันตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.3 พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน สามารถสรุปได้ดังนี้ พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานและระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงที่ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น พนักงานที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงแตกต่างกัน ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.4 ระดับความรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเป็นไปตามข้อสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.5 ระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่อยู่ในศูนย์ EVM ทั้ง 10 ศูนย์มีความเกี่ยวข้องกันกับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยง ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระดับการรับรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงมีความเกี่ยวข้องกัน ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หมายความว่า ความแตกต่างในระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้านถูกอธิบายโดยระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงโดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานทั้งหมด 5 สมมติฐาน สามารถสรุปผลได้ ตามตารางที่ 53

ตารางที่ 53 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ตัวแปรอิสระ	ค่านัยสำคัญทางสถิติ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
		เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
1. ปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความรู้			
1.1 ระดับการศึกษา	0.076*	/	
1.2 สถานภาพสมรส	0.000*	/	
1.3 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	0.017*	/	
1.4 ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.038*	/	
1.5 ตำแหน่งงาน	0.469		/
2. ปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับการรับรู้			
2.1 ระดับการศึกษา	0.000*	/	
2.2 สถานภาพสมรส	0.045*	/	
2.3 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน	0.000*	/	
2.4 ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.000*	/	
2.5 ตำแหน่งงาน	0.000*	/	

ตารางที่ 53 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
		เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
3. ปัจจัยส่วนบุคคลกับความคิดเห็น			
3.1 ระดับการศึกษากับความคิดเห็น			
3.1.1 ด้านกลยุทธ์	0.000*	/	
3.1.2 ด้านตลาด	0.000*	/	
3.1.3 ด้านเครดิต	0.000*	/	
3.1.4 ด้านสภาพคล่อง	0.000*	/	
3.1.5 ด้านปฏิบัติการ	0.000*	/	
3.1.6 ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	0.000*	/	
3.2 ตำแหน่งงานกับความคิดเห็น			
3.2.1 ด้านกลยุทธ์	0.000*	/	
3.2.2 ด้านตลาด	0.000*	/	
3.2.3 ด้านเครดิต	0.000*	/	
3.2.4 ด้านสภาพคล่อง	0.000*	/	
3.2.5 ด้านปฏิบัติการ	0.000*	/	
3.2.6 ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	0.000*	/	
3.3 สถานภาพสมรสกับความคิดเห็น			
3.3.1 ด้านกลยุทธ์	0.532		/
3.3.2 ด้านตลาด	0.227		/
3.3.3 ด้านเครดิต	0.283		/
3.3.4 ด้านสภาพคล่อง	0.126		/
3.3.5 ด้านปฏิบัติการ	0.233		/
3.3.6 ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	0.004*	/	

ตารางที่ 53 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	ค่านัยสำคัญ ทางสถิติ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
		เป็นไปตาม สมมติฐาน	ไม่เป็นไปตาม สมมติฐาน
3.4. ระยะเวลาในการปฏิบัติงานกับความคิดเห็น			
3.4.1 ด้านกลยุทธ์	0.000*	/	
3.4.2 ด้านตลาด	0.000*	/	
3.4.3 ด้านเครดิต	0.000*	/	
3.4.4 ด้านสภาพคล่อง	0.000*	/	
3.4.5 ด้านปฏิบัติการ	0.000*	/	
3.4.6 ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	0.000*	/	
3.5. ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับความคิดเห็น			
3.5.1 ด้านกลยุทธ์	0.000*	/	
3.5.2 ด้านตลาด	0.000*	/	
3.5.3 ด้านเครดิต	0.000*	/	
3.5.4 ด้านสภาพคล่อง	0.000*	/	
3.5.5 ด้านปฏิบัติการ	0.000*	/	
3.5.6 ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	0.000*	/	
4. ความรู้กับความคิดเห็น			
4.1 ด้านกลยุทธ์	0.000*	/	
4.2 ด้านตลาด	0.000*	/	
4.3 ด้านเครดิต	0.000*	/	
4.4 ด้านสภาพคล่อง	0.000*	/	
4.5 ด้านปฏิบัติการ	0.000*	/	
4.6 ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	0.000*	/	

ตารางที่ 53 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	ค่านัยสำคัญทางสถิติ	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
		เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
5. การรับรู้กับความคิดเห็น			
5.1 ด้านกลยุทธ์	0.000*	/	
5.2 ด้านตลาด	0.000*	/	
5.3 ด้านเครดิต	0.000*	/	
5.4 ด้านสภาพคล่อง	0.000*	/	
5.5 ด้านปฏิบัติการ	0.000*	/	
5.6 ด้านกฎหมาย/กฎระเบียบ	0.000*	/	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน” ผู้วิจัยมีข้อคิดเห็นบางประการที่ต้องการเสนอแนะแก่ผู้สนใจศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสินในการบริหารความเสี่ยง เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการวิจัยต่อไป ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ระดับความรู้ความเข้าใจและระดับการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานในศูนย์ EVM ถึงแม้จะมีแนวโน้มของระดับความรู้ความเข้าใจและระดับการรับรู้ที่มีความโน้มเอียงไปที่ระดับมากที่สุดแต่ค่าความถี่ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับมากเท่านั้น ดังนั้น ฝ่ายบริหารความเสี่ยงควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงให้กับพนักงานในศูนย์ EVM เพิ่มขึ้นและทำต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งเพิ่มช่องทางการสื่อสารเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงให้มากขึ้น เช่น การจัดกิจกรรม Workshop เพื่อร่วมมือกับหน่วยงานในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจากหน้าทำงานในแต่ละศูนย์ EVM เพื่อให้หน่วยงานมีความรู้ความเข้าใจและการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น

2. จากผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทั้ง 6 ด้าน มีความโน้มเอียงไปในแนวทางเห็นด้วย แต่มีบางข้อคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงในบางด้าน เนื่องจากพนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM ไม่ได้เผชิญความเสี่ยงทุกด้าน จึงทำให้ไม่แน่ใจในการบริหารความเสี่ยง ดังนั้น ฝ่ายบริหารความเสี่ยงควรสื่อสารสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทุกด้านแก่พนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM

3. ฝ่ายบริหารความเสี่ยงมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการประจำหน่วยงานที่มีหน้าที่เป็นตัวแทนหน่วยงานคอยประสานงานเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ดังนั้นในการกำหนดคุณสมบัติของเจ้าหน้าที่ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการประจำหน่วยงานควรนำปัจจัยส่วนบุคคล เช่น ตำแหน่งงานและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน มาใช้เป็นคุณสมบัติในการคัดเลือกตัวแทนหน่วยงาน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยต่างๆเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้ความเข้าใจระดับการรับรู้และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้มีขอบเขตจำกัด ผู้วิจัยจึงใคร่ขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. การวิจัยในครั้งนี้ง่ามนั้นไปที่หน่วยงานที่มีบทบาทที่สำคัญต่อการสร้างรายได้ให้กับธนาคารออมสิน จึงเลือกศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเฉพาะพนักงานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ EVM แต่ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอให้มีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของพนักงานธนาคารออมสินทุกคน เนื่องจากนโยบายการบริหารความเสี่ยงกำหนดให้หน้าที่การบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของพนักงานทุกคนและต้องมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร

2. การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง ควรเลือกศึกษาการบริหารความเสี่ยงที่เจาะจงในแต่ละด้าน เพราะแนวทางในการบริหารความเสี่ยงในแต่ละด้านมีความแตกต่างกัน และแต่ละหน่วยงานมีกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงเพียงบางด้านเท่านั้น หากต้องการศึกษาพนักงานทั้งธนาคารออมสิน ผู้วิจัยขอเสนอให้ทำการศึกษาความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ เนื่องจากการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการจะครอบคลุมกระบวนการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงาน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545. **หลักสถิติ**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธรรมสาร จำกัด.

คมสันต์ สิ้นธวัชวงศ์. 2546. **การรับรู้ความเสี่ยงและพฤติกรรมด้านความปลอดภัยของผู้ควบคุมงานด้านสายอากาศในการไฟฟ้านครหลวง**. วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิศวกรรมความปลอดภัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เจนเนตร มณีนาคและคณะ. 2548. **การบริหารจัดการความเสี่ยงระดับองค์กรจากหลักการสู่ภาคปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ชัม ซีสเท็ม จำกัด.

นิตานาด ภูมิดี. 2549. **ความคิดเห็นของพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) สังกัดสำนักงานใหญ่ต่อการบริหารความเสี่ยงภายในองค์กร**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประสิทธิ์ เพชรออย. 2544. **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของพนักงานธนาคารออมสิน ภาค 10**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรรณทิพา สุปรีดานูวัฒน์. 2551. **ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดเห็นและพฤติกรรมการใช้แก๊สโซฮอล์ของผู้ใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต (สื่อสารมวลชน) สาขาวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

มนต์ชัย เทียนทอง. 2548. **สถิติและวิธีการวิจัยทางเทคโนโลยีสารสนเทศ**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

เรืองอุไร เศษสูงเนิน. 2546. **ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ศรีสุพร ทองปลิว. 2548. ความคิดเห็นของพนักงานธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่ที่มีต่อโครงการ
เกษียณอายุก่อนกำหนด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ. 2549. คู่มือการนำระบบการบริหารจัดการเพื่อสร้าง
มูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์มาใช้ในรัฐวิสาหกิจ (Online). <http://www.sepo.go.th>, 13 ตุลาคม 2554.

_____. 2550. คู่มือการนำระบบการบริหารจัดการเพื่อสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์มาใช้ใน
รัฐวิสาหกิจ (Online). <http://www.sepo.go.th>, 13 ตุลาคม 2554.

_____. 2552. การนำระบบบริหารจัดการเพื่อสร้างมูลค่าเชิงเศรษฐศาสตร์มาใช้ในธนาคาร
ออมสิน (Online). <http://www.sepo.go.th/evmcenter/uploads/2552/a3.pdf>, 13 ตุลาคม 2554.

อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง. 2546. เศรษฐศาสตร์การจัดการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ชรรรมสาร จำกัด.

Babbie, E. 2044. **The practice of Social Research.** 10th ed. United state of America: Maple
Vail Book Manufacturing Group.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานในศูนย์ EVM ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาระดับปริญญาโท ใช้เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า (นางสาววิลาวัลย์ เศรษฐฉัตรกุล พนักงานธนาคารออมสิน ฝ่ายบริหารความเสี่ยง) สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขอขอบพระคุณ ที่กรุณาใช้เวลาตอบแบบสอบถามนี้

นางสาววิลาวัลย์ เศรษฐฉัตรกุล

ตอนที่ 1

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หรือเติมข้อความในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงกับข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับ ตัวท่านมากที่สุด

1. ระดับการศึกษาสูงสุด

() ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี () ระดับปริญญาตรี () สูงกว่าระดับปริญญาตรี

2. ตำแหน่งปัจจุบันของท่าน

() พนักงานปฏิบัติการ 2, 3 () พนักงานปฏิบัติการ 4, 5
() พนักงานปฏิบัติการ 6, 7 () พนักงานระดับ บริหาร

3. สถานภาพสมรส

() โสด () สมรส () หย่า/หม้าย/แยกกันอยู่ () อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. อายุงาน

() < 1 ปี () 1 - 3 ปี () ตั้งแต่ 3 - 5 ปี
() ตั้งแต่ 5 - 10 ปี () ตั้งแต่ 10 - 15 ปี () ตั้งแต่ 15 - 20 ปี () > 20 ปี

5. ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- () 10,000 – 20,000 บาท () 20,001 – 30,000 บาท
 () 30,001 – 40,000 บาท () 40,001 – 50,000 บาท
 () มากกว่า 50,000 บาท

ส่วนที่ 2: เป็นคำถามเกี่ยวกับการรับรู้ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย \surd ลงใน () ที่ตรงกับการรับรู้ของท่านมากที่สุด

(5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย และ 1 = น้อยที่สุด)

ข้อความ	ระดับการรับรู้				
	5	4	3	2	1
1. การไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีความเสี่ยงต่อการดำเนินงานของธนาคารออมสิน	()	()	()	()	()
2. นโยบายของรัฐบาล ส่งผลต่อการดำเนินงานของธนาคารออมสิน	()	()	()	()	()
3. ระบบงานที่ไม่สมบูรณ์ มีความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงาน	()	()	()	()	()
4. ความผันผวนของอัตราดอกเบี้ยทำให้การดำเนินงานของธนาคารออมสินมีความเสี่ยง	()	()	()	()	()
5. การไม่ติดตามกฎหมาย/กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับธนาคารออมสิน ทำให้เกิดความเสี่ยงในการปฏิบัติงาน	()	()	()	()	()

ส่วนที่ 3: เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับแนวคิดเรื่องการบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความรู้ของท่านมากที่สุด

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. การบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของทุกคน	()	()
2. การบริหารความเสี่ยงที่ดีจะช่วยให้งานบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	()	()
3. ผู้บริหารแต่ละฝ่ายมีอิสระในการใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจในการบริหาร โดยไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกัน	()	()
4. การให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของคนใดคนหนึ่งมาแปลความหมายของความเสี่ยงทั้งหมดที่มีอยู่และคัดเลือกกว่าอะไรเป็นความเสี่ยงที่สำคัญเป็นสิ่งจำเป็นในการทำ Identify Risk	()	()
5. ในการประเมินความเสี่ยงนั้น ไม่ต้องจัดระดับความเสี่ยง เนื่องจากเป็นขั้นตอนที่เสียเวลา และไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริหารความเสี่ยง	()	()

ส่วนที่ 4: เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการบริหารความเสี่ยงในธนาคารออมสิน
ตอนที่ 1 คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
(5 = เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 4 = เห็นด้วย, 3 = ไม่แน่ใจ, 2 = ไม่เห็นด้วย และ 1 = ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง)

ข้อความ	5	4	3	2	1
ด้านกลยุทธ์					
1.แผนที่ความเสี่ยง (Risk Map) เป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงที่บูรณาการความเสี่ยงทุกด้านเข้าไว้ด้วยกันอย่างเป็นระบบ	()	()	()	()	()

ข้อความ	5	4	3	2	1
2.ฐานข้อมูลความเสี่ยง (Risk Data Mart) จะเป็นฐานข้อมูลความเสี่ยงที่ธนาคารใช้ในการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ได้	()	()	()	()	()
3.การจัดโครงสร้างองค์กรมีความสำคัญต่อการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ	()	()	()	()	()
<u>ด้านตลาด</u>					
4.การประเมินมูลค่าตราสารทางการเงินหรือการลงทุนตามมูลค่ายุติธรรม (Mark to Market) ทุกวันช่วยในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	()	()	()	()	()
5.การกำหนดเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) และมีการทบทวนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างสม่ำเสมอ ช่วยลดโอกาสเกิดความเสี่ยงด้านตลาด	()	()	()	()	()
6.การนำแบบจำลอง Value at Risk (VaR) มาใช้ในการประเมินมูลค่าความเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดขึ้นจากการทำธุรกรรมภายใต้ภาวะปกติ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด	()	()	()	()	()
<u>ด้านเครดิต</u>					
7.ระบบงาน Credit Scoring ช่วยให้ธนาคารสามารถประเมินมูลค่าสินเชื่อของลูกค้าแต่ละรายได้อย่างมั่นใจ	()	()	()	()	()
8.การเร่งออกผลิตภัณฑ์ใหม่ โดยไม่ได้ทำการทดสอบก่อน อาจทำให้เกิดความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้น	()	()	()	()	()

ข้อความ	5	4	3	2	1
9.การให้สินเชื่อกินมูลค่าที่แท้จริงของหลักประกัน และการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่แท้จริงของหลักประกัน อาจทำให้เกิดความเสี่ยงด้านเครดิตเพิ่มขึ้น <u>ด้านสภาพคล่อง</u>	()	()	()	()	()
10.การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Testing) เพื่อประเมินความมั่นคงและความสามารถของธนาคาร ในการรองรับความเสียหายจากสถานการณ์ในทางลบที่อาจเกิดขึ้น	()	()	()	()	()
11.การกำหนดสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยงและ เพดานความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง พร้อมทั้งทำการ ทบทวนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ไป ช่วยลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องได้	()	()	()	()	()
12.การจัดทำรายงานในการติดตามความเสี่ยงด้าน สภาพคล่องเพื่อนำเสนอผู้บริหารและคณะกรรมการ ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ช่วยลดความสูญเสยที่ อาจเกิดขึ้นได้ <u>ด้านปฏิบัติการ</u>	()	()	()	()	()
13.การประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง (Risk Control Self Assessments :RCSA) จะช่วยให้หน่วยงาน ทราบถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน	()	()	()	()	()
14.ทุกฝ่ายงานควรมีการรายงานข้อมูลความเสียหาย (Loss Data) เป็นประจำทุกเดือน เพื่อใช้เป็น ฐานข้อมูลความเสียหายของธนาคารและสามารถหา แนวทางป้องกันและแก้ไขมิให้เกิดขึ้นอีก	()	()	()	()	()
15.ทุกฝ่ายงานควรมีเจ้าหน้าที่ความเสี่ยงด้าน ปฏิบัติการ (Operational Risk Officer :ORO) ที่เป็น ตัวแทนในการประสานงานกับฝ่ายบริหารความ เสี่ยง	()	()	()	()	()

ข้อความ	5	4	3	2	1
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ					
16.การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบข้อบังคับทั้งภายในและภายนอกธนาคาร ก่อให้เกิดความเสี่ยงเนื่องจากการไม่สามารถปรับตัวและปฏิบัติตามได้ในระยะเวลาจำกัด	()	()	()	()	()
17.กฎระเบียบข้อบังคับทั้งภายในและภายนอกธนาคารที่ไม่ชัดเจน เป็นสาเหตุให้เกิดการตีความที่ไม่ถูกต้อง ก่อให้เกิดการปฏิบัติงานที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้	()	()	()	()	()
18.กฎระเบียบ ข้อบังคับมีจำนวนมากและถูกแก้ไขยกเลิกหลายครั้ง ทำให้ไม่สามารถนำมาอ้างอิงหรือปฏิบัติตามได้ทันทั่วถึง	()	()	()	()	()

ตอนที่ 2

คำชี้แจง กรุณาตอบคำถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านคิดว่าการบริหารความเสี่ยงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

2. ท่านคิดว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของท่านหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

3.ท่านมีข้อเสนอแนะในการพัฒนา/ปรับปรุง การบริหารความเสี่ยงของธนาคารออมสิน อย่างไร

.....

.....

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาววิลาวัณย์ เศรษฐนันทรกุล
วัน เดือน ปีที่เกิด	วันที่ 28 เดือนสิงหาคม พ.ศ.2528
สถานที่เกิด	จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตรฯ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	พนักงานปฏิบัติการ 4
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ส่วนบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ฝ่ายบริหารความเสี่ยง ธนาคารออมสิน สำนักงานใหญ่